

Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐ-ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՎԱՆԱԶՈՐ

2014

2014 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում ՀՀ զինված ուժերում եւ Պաշտպանության Բանակում 36 միջադեպի հետեւանքով մահացել է 38 զինճառայող:

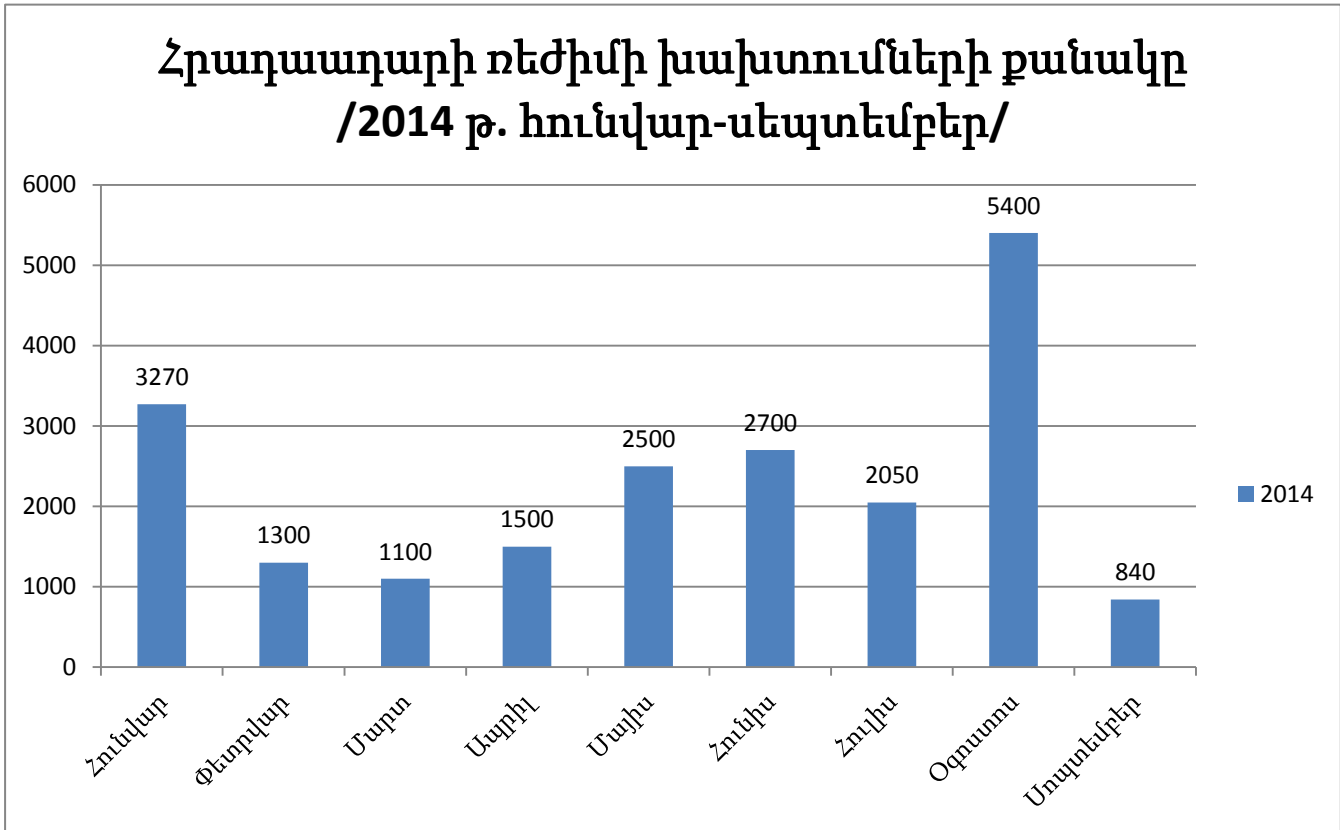
2013 թ-ի նույն ժամանակահատվածում զինված ուժերում մահացությունների թիվը կազմել է 25 հոգի: Այսինքն՝ այս տարի մահացության դեպքերն ավելացել են 13-ով:

Նշված ժամանակահատվածում գրանցված մահացության 38 դեպքերից 20-ը տեղի է ունեցել հրադադարի ռեժիմի խախտման հետեւանքով, 6-ը՝ դժբախտ պատահարի, 4-ը՝ սպանության /2-ը՝ դիտավորյալ սպանության, 2-ը՝ զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտման/, 3-ը՝ մարտական հերթապահություն կամ ծառայություն կրելու կանոնների խախտման, 3-ը՝ առողջական խնդիրների եւ ոչ պատշաճ բժշկական ծառայության տրամադրման, 1-ը՝ զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտման, 1-ը՝ ինքնասպանության (ըստ հարուցված քրեական գործի որակման) պատճառով:

Հարկ է նշել, որ, եթե վերջին հինգ տարիների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետեւանքով մահացության դեպքերը կազմում էին ընդհանուր մահացության մոտ 22 %-ը, ապա 2014 թ-ի առաջին կիսամյակում այն կտրուկ բարձրացել է կազմել է 52 %: Հրադադարի ռեժիմի խախտման հետեւանքով մահացած 20 զինճառայողներից 9-ը մահացել են հակառակորդի դիվերսիոն-հետախուզական խմբերի ներթափանցման հետեւանքով: Ի դեպ, միայն 5 հոգի մեկ դիվերսիոն խմբի ներթափանցման հետեւանքով: Նկատենք, որ զուգահեռաբար նույն ժամանակահատվածում կրկնակի չափով աճել են նաեւ հրադադարի ռեժիմի խախտման դեպքերի թիվը:

Ինչպես տեսնում ենք գծապատկեր 1-ից՝ հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվը կտրուկ ավելացել է մայիս ամսին եւ շարունակվել մինչեւ օգոստոս ամիսը ներառյալ: Միաժամանակ աղյուսակ 1-ի տվյալներից երևում է, որ այդ նույն ժամանակահատվածում մեծացել է նաեւ հրադադարի ռեժիմի խախտումների հետեւանքով մահացությունների թիվը:

Գծապատկեր 1.

Մահացության դեպքերից 11-ը տեղի է ունեցել Հայաստանի Հանրապետության, 27-ը՝ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում:

Ձոհերից 6-ը պայմանագրային զինձառայողներ են /1-ը ՀՀ-ում ՌԴ զորամասի ազգությամբ հայ զինձառայող/:

Մահացած զինձառայողներից 10-ը սպայական կազմից են /1 լեյտենանտ, 4 ավագ-լեյտենանտ, 2 կապիտան, 1 մայոր, 1 փոխգնդապետ եւ 1 գնդապետ /, մնացած 22-ը ժամկետային շարքային զինձառայողներ:

38 մահացության դեպքերից պաշտոնական հաղորդագրություն տարածվել է միայն 29-ի մասին: 2014 թ-ի հուլիսի վերջին պաշտպանության բանակում 2 մահացությունների վերաբերյալ, մասնավորապես /կապիտան Արմեն Հայրապետյանի եւ լեյտենանտ Գոռ Գրիգորյանի/ մահվան փաստերի վերաբերյալ պաշտոնական հաղորդագրություն չի տարածվել: Նշված սպաների մասին մանրամասներ տարածվել են շատ քիչ կայքերում, այն էլ միայն վերջիններիս հետմահու պարգևատրումներ շնորհելու մասին տեղեկացնելու շրջանակներում:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ նախագահի կողմից հետմահու պարգևատրված զինծառայողների ցանկում, որում ներկայացված են հուլիսի 31-ին և օգոստոսի 2-ին հակառակորդի դիվերսիայի հետեւանքով 4 եւ օգոստոսի 4-ին դիպուկահարի կրակոցի հետեւանքով 1 զոհի անուններ, նշված է նաեւ լեյտենանտ Գոռ Գրիգորյանի անունը (Հայրենիքի սահմանների պաշտպանության գործում ցուցաբերած անձնական խիզախության եւ նվիրումի, կյանքին սպառնացող վտանգի պայմաններում ծառայողական պարտքը անձնագոհաբար կատարելու համար հետմահու պարգևատրել «Մարտական ծառայության» մեդալով)¹:

Մինչդեռ Գոռ Գրիգորյանի մահվան վերաբերյալ առանձին հաղորդագրություն ի սկզբանե չի տարածվել: Այսինքն՝ առաջին անգամ Գ. Գրիգորյանի մահվան մասին հանրությունը իմանում է հետմահու պարգևատրված զինծառայողների անունների ցանկից:

Մինչդեռ ԼՂՀ ՊԲ նախարար Մովսես Հակոբյանի կողմից² 2014 թ-ի օգոստոսի 19-ին Մարտակերտում դիվերսիոն գործողությունները հետ մղելու եւ արժանի հակահարված տալու համար մի շարք զինվորների եւ սպաների պարգևատրման արարողության ժամանակ հայտարարեց միայն 5 զոհի անուն, որոնցում բացակայում էր Գոռ Գրիգորյանի անունը:

Aravot.am կայքի թղթակցի տեղեկացմամբ՝ ԼՂՀ ՊԲ մամուլի պատասխանատու **Սենոր Հասրաթյանը, այն հարցին, թե՞ ինչու է Գ. Գրիգորյանի անունը բացակայում պարգևատրվողների ցանկից պատասխանում է, որ Գ. Գրիգորյանը զոհվել է համաճարայակցի կողմից՝ զենքի օգտագործման կանոնների խախտման արդյունքում՝ հերթապահության ժամանակ**³: Լրագրողի հարցին, թե՞ ամեն տեղ գրված է, որ նա դիվերսիայի արդյունքում է զոհվել, Ս. Հասրաթյանը պնդում է, որ ինքը նման տեղեկատվություն չի տարածել եւ չի կարող մյուսների փոխարեն պատասխան տալ, հավելելով, որ դա է իսկությունը:⁴

¹ <http://www.hayzinvor.am/27607.html> , <http://www.president.am/hy/decrees/item/1224/>

² aravot.am

³ <http://www.aravot.am/2014/08/21/490341/>

⁴ Լրագրողի մյուս հարցին, թե՞ ինչու է այդ դեպքում Գոռ Գրիգորյանը ՀՀ նախագահի կողմից պարգևատրվել «Մարտական ծառայության» մեդալով, Ս. Հասրաթյանը պատասխանել է. «Գոռ Գրիգորյանը յոթերորդ պաշտպանական գոտու ամենաբարդ դիրքում է կանգնած եղել, ինքը դիրք էր պահում, մարտական հերթապահության ժամանակ է զոհվել, **հետո ի՞նչ, որ համաճարայակցի կողմից կանոնների խախտման արդյունքում է զոհվել, բայց ինքը սահմանը պահում էր ամենադժվարին պահին, եւ պետությունը զնահատել է**»:

Նմանապես, միմյանց հակասող տեղեկատվություն տարածվեց նաև 2014 թ-ի հունիսի 20-ին մահացած զինծառայող Գրիշա Խաչատրյանի մահվան փաստի վերաբերյալ:

Եթե սկզբում ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակ Ա. Հովհաննիսյանը⁵ Գ. Խաչատրյանի մահվան դեպքը ներկայացրեց որպես հրադադրի ռեժիմի խախտման հետևանք, ապա ՀՀ պաշտպանության նախարար սեյրան Օհանյանը հայտարարեց, որ Գ. Խաչատրյանը նախնական տվյալներով մահացու վիրավորում ստացել է զենքի օգտագործման կանոնները խախտելու հետևանքով:

Այսպիսով, վերը նշված երկու դեպքերը ցույց են տալիս, որ հրադադարի ռեժիմի խախտման դեպքերի ակտիվ փուլում /հունիս-օգոստոս/ մարտական հերթապահության ընթացքում արձանագրվեցին մահվան դեպքեր, որոնք կապված չէին հրադադարի ռեժիմի խախտման հետ:

Նկատենք, որ ոչ մարտական գործողությունների հետևանքով 18 մահացության դեպքերից 8-ը վերստին տեղի են ունեցել 2014 թ-ի մայիս-օգոստոս ամիսներին՝ հակառակորդի կողմից հրադադարի ռեժիմի խախտումների ակտիվ փուլում:

Այսինքն՝ նույնիսկ հակառակորդի կողմից ակտիվ ռազմական գործողությունների ժամանակահատվածում պատշաճ մակարդակով չի ապահովվել զինվորական կարգապահության, մարտական հերթապահության կանոնների եւ անվտանգության կանոնների պահանջները:

38 մահվան դեպքերից քրեական գործ հարուցվել է 24-ի վերաբերյալ.

- 10-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 3 դեպքի առիթով քրեական գործ է հարուցվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը, որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ,

⁵ <http://armlur.am/187617/>

- 2-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը,
- 2-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետեւանքներ,
- 2-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ճանապարհային երթուղիների եւ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ,
- 1 քրեական գործ հարուցվել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ ՀՀ անվտանգության ապահովմանն ուղղված մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը,
- 1-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս,
- 1-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 373 հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ զենքի հետ վարվելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ,
- 1 դեպք՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական, հատուկ կամ տրանսպորտային մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ,
- 1 դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը:

Մյուս 14 դեպքերով արդյոք հարուցվել են քրեական գործեր եւ ինչ հոդվածներով՝ չի նշվում:

Նկատենք, որ չնայած հակառակորդի կողմից հրադադարի ռեժիմի խախտման հետեւանքով մահացել են 20 հոգի, սակայն դրանցից միայն 10 հոգու մահվան դեպքով է հարուցված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով:

Ըստ առկա տեղեկատվության՝ հարուցված 24 քրեական գործերը գտնվում են նախաքննության փուլում: Քրեական գործերի վերաբերյալ առավել ամբողջական տեղեկատվություն կտրվի կազմակերպության հետագա զեկույցներում:

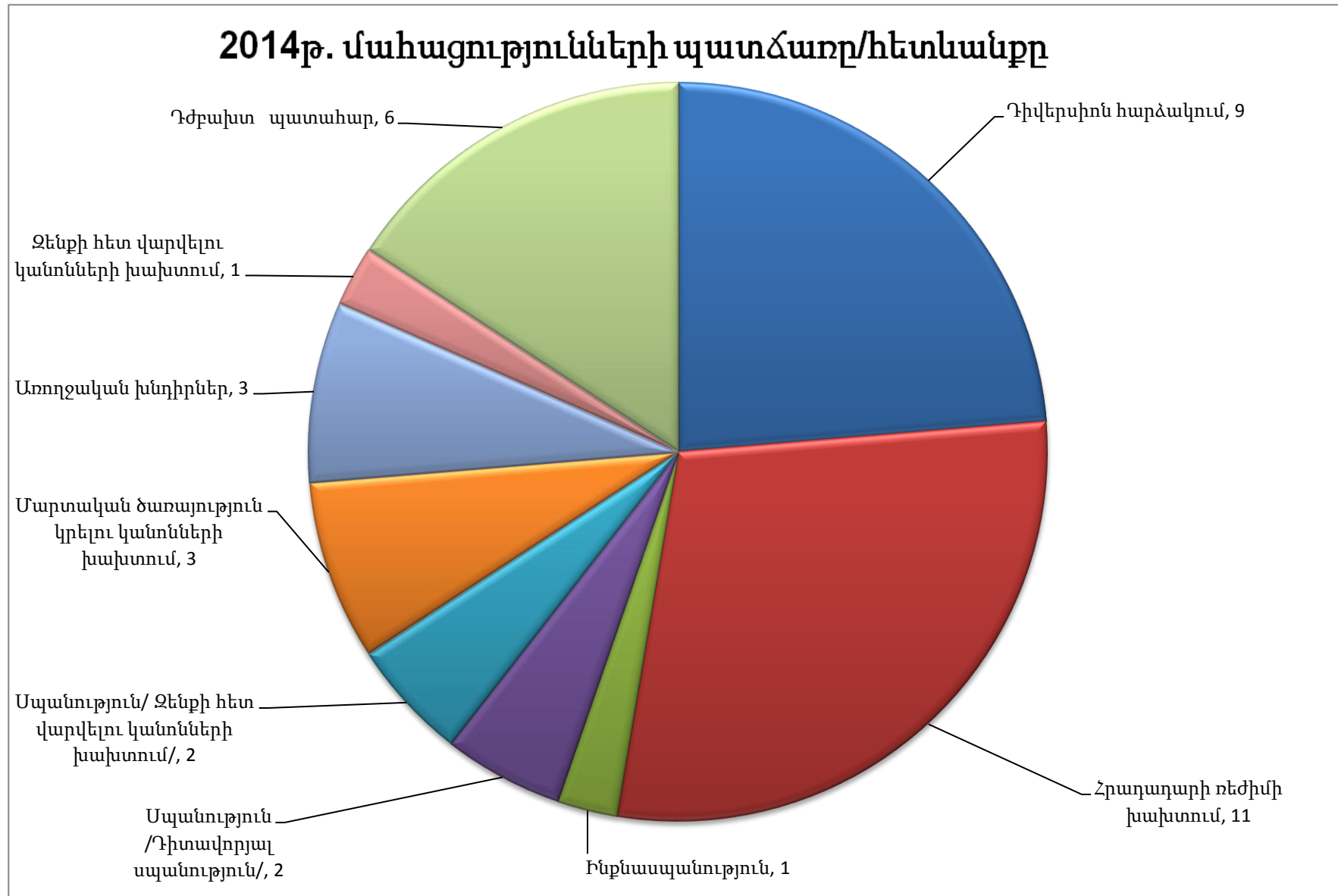
Ստորեւ ներկայացվում են 2014թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում մահացության դեպքերի վիճակագրական տվյալները եւ դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվությունը:

2014 թ-ի (հունվար-սեպտեմբեր) ընթացքում մահացությունների պատճառը/հետևանքը

Աղյուսակ 1.

Ամիս	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում	Ինքնա սպանություն	Սպանություն		Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Դժբախտ պատահար	Առողջակա ն խնդիրներ	Միջադեպերի քանակը	Ընդամենը	Պաշտոնական հաղորդագրու թյան առկայություն
				Դիտավորյալ	Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում						
<i>Հունվար</i>	2							2	4	4	3
<i>Փետրվար</i>							1	1	2	2	0
<i>Մարտ</i>	2					1	2		5	5	4
<i>Ապրիլ</i>							1		1	1	0
<i>Մայիս</i>	3				1	1			5	5	3
<i>Հունիս</i>	4			1		1			5	6	6
<i>Հուլիս</i>	5	1		1					7	8	6
<i>Օգոստոս</i>	3				1		1		4	4	4
<i>Սեպտեմբեր</i>	1		1				1		3	3	3
<i>Ընդամենը</i>	20	1	1	2	2	3	6	3	36	38	29

Գծապատկեր 2.

Մահացության դեպքերի ամփոփ տեղեկատվություն

Աղյուսակ 2.

h/h	Անուն ազգանուն	Դեպքի տարեթիվը	Դեպքի տարածաշրջան	Դեպքի վայրը (քաղաք, գյուղ, հոսպիտալ, ճանապարհահատված...)	Զորամասը	Տեղեկատվության տարածման առաջնային աղբյուրը	Քրեական գործ հարուցող մարմինը	Քրեական գործի պաշտոնական որակումը	Դեպքի պատճառը	Որ փուլում է գտնվում գործը
1	Հայկ Մակարյան	15.01.2014	ԼՂՀ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկը	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկը	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 376 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփոյթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս	Առողջական խնդիրներ	Նախաքննություն
2	Արմեն Հովհաննիսյան	20.01.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղապարտական հակամարտ գործերի շփման գծի հյուսիսարևելյան (Ջրաբերդ) եւ հարավարևելյան (Կորգան) ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
3	Էդիկ Շահնազարյան	20.01.2014	ՀՀ	Վաղարշապատի հիվանդանոց		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 376 հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփոյթ վերաբերմունքը, որն անզուգույնությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Առողջական խնդիրներ	Նախաքննություն
4	Կարեն Գալստյան	28.01.2014	ԼՂՀ	Հյուսիսային ուղղությամբ (Մարտակերտի տարածք) տեղակայված զորամասի պահպանության տեղամասի մարտական դիրք	Մարտակերտի զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասը	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

5	Արշակ Զաղայան	12.02.2014	ՀՀ	Մուրացանի հոսպիտալ/«Արաբկիր» բժշկական կենտրոն	Արարատի գորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 376 հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետեւանքներ	Առողջական /տուր թոքաբորբ/	Նախաքննություն
6	Գրիգորի Վարդանյան (պայմանագրային զինծառայող, ՀՀ-ում ՌԴ գորամաս)	26.02.2014	ՀՀ	Ստեփանավան-Լոռիբերդ ավտոճանապարհի 2-րդ կմ հատված	ՀՀ-ում ՌԴ գորամաս	Ոչ պաշտոնական	Լոռու մարզի քննչական բաժնի Ստեփանավանի քննչական բաժանմունք	ՀՀ քր.օր.-ի 242 հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթելակության եւ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
7	Եսայի Եսայան (պայմանագրային զինծառայող)	08.03.2014	ՀՀ	Երեւան-Աշտարակ ճանապարհին՝ Քասախ գյուղի մոտ	Երեւանամերձ գորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	
8	Արման Ղուկասյան	19.03.2014	ԼՂՀ	Մարտակերտի մարտական դիրքեր	Մարտակեր տի գորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3- րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետեւանքներ	Մարտական հերթապահու թյուն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն

9	Գառնիկ Թորոսյան	24.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արեւելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
10	Արայիկ Բաբայան	27.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արեւելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
11	Հարություն Սաֆարյան (Ավագ լեյտենանտ)	31.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /նախնական տվյալներ ականի պայթյունի հետեւանքով/	
12	Հովհաննես Հովհաննիսյան (Գնդապետ)	26.04.2014	ՀՀ	Երեւան-Սեւան ավտոճանապարհ		Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ճանապարհային երթեւեկության եւ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
13	Ներսես Կարապետյան	10.05.2014	ՀՀ	Տավուշի մարզի ք. Իջեւանի զորամասերից մեկ	Իջեւանի զորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետեւանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն

14	Մերուժան Հարությունյան (Ավագ լեյտենանտ)	11.05.2014	ՀՀ	Վայոց ձորի մարզի Արենի գյուղի մոտակայք	Վայոց Ձորի մարզի Վայքի գորամաս	Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ ՀՀ անվտանգության ապահովմանն ուղղված մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը	Մարտական հերթապահու թյուն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն
15	Արթուր Օհանջանյան	20.05.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղադրբեջանա կան հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
16	Գարիկ Բալայան (Փոխգնդապետ)	25.05.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղադրբեջանա կան հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային (Ֆիզուլի) ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
17	Էրիկ Գասպարյան	28.05.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղադրբեջանա կան հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
18	Անդրանիկ Եղոյան (պայմանագրային զինծառայող)	05.06.2014	ԼՂՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ- արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

19	Բորիս Գասպարյան (պայմանագրային զինծառայող)	05.06.2014	ԼՂՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
20	Դերենիկ Մանուկյան	11.06.2014	ԼՂՀ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստան) ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ	«Եղնիկներ» զորամաս	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 373-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ զենքի հետ վարվելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Սպանություն /Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում/	Նախաքննություն
21	Նարեկ Պողոսյան (պայմանագրային զինծառայող)	20.06.2014	ԼՂՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
22	Գրիշա Խաչատրյան	20.06.2014	ՀՀ	Արարատի մարզի ք. Արարատի զորամասերից մեկը		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը	Սպանություն /դիտավորյալ/	Նախաքննություն
23	Արմեն Ավետիսյան	24.06.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գծի արեւելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

24	Մովսես Գասպարյան	11.07.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղադրբեջանա կան հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավ- արևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքնություն
25	Մարգիս Աբրահամյան (Մայրր)	12.07.2014	ԼՂՀ	Քարավաճառի տարածք		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
26	Գեորգ Ավագյան	18.07.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը	Սպանություն /դիտավորյալ/	Նախաքնություն
27	Խաչատուր Բադալյան	26.07.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ Մարտակերտի շրջանի պաշտպանական դիրքեր		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
28	Արմեն Հայրապետյան (Կապիտան)	29.07.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ, 9-րդ պաշտպանական շրջան		Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ականի պայթյունի հետևանքով/	

29	Արարատ Խանոյան	31.07.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ հյուսիսային հատվածում մարտական հերթապահություն իրականացնող զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
30	Ազատ/Աշոտ՝ նախնական տվյալներում/ Ասոյան	31.07.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ հյուսիսային հատվածում մարտական հերթապահություն իրականացնող զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
31	Գոռ Գրիգորյան (Լեյտենանտ)	31.07.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ հյուսիսային հատվածի զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում	
32	Զորիկ Գեուրգյան (Ավագ լեյտենանտ)	02.08.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ Մարտակերտի ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ	Մարտակերտի զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս	Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
33	Սարգիս Մովսիսյան	02.08.2014	ԼՂՀ	ԼՂՀ Ասկերանի ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
34	Արամ Գրիգորյան (պայմանագրային զինծառայող)	04.08.2014	ԼՂՀ	Քարավաճառի տարածք		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	

35	Վլադիմիր Հայրապետյան	28.08.2014	ՀՀ	ՀՀ ՊՆ N գործառնաստի մարտական դիրքերից մեկը		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3- րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտակա ն հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետեւանքներ	Սպանություն /Մարտական հերթապահու թյուն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում/	Նախաքննություն
36	Սամվել Հարությունյան	08.09.2014	ՀՀ			Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ սպանալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանու թյան հասցնել	Նախաքննություն
37	Մհեր Հակոբյան (Ավագ լեյտենանտ)	18.09.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղահայրերջանա կան հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված գործառնաստից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2- րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
38	Պավլիկ Մանուկյան (Կապտիան)	19.09.2014	ՀՀ	Տավուշի մարզի Արծվաբերդ գյուղի մոտակայքի ճանապարհ		Պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներ մարտական, հատուկ կամ տրանսպորտային մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն

2014 թ. ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ
ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ա. Հրադադարի ռեժիմի խախտում

1. Կարեն Գազիկի Գալստյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության հաղորդմամբ՝ 2014 թ-ի հունվարի 28-ին հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական դիրքում հակառակորդի դիպուկահարի կողմից արձակված գնդակից գլխի հասվածում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել 1994 թ. ծնված զինծառայող Կարեն Գազիկի Գալստյանը: Կարեն Գալստյանի մահվան դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:

20-ամյա Կարենը զորակոչվել էր զինծառայության Սիսիանից եւ գարնանը պիտի տուն վերադառնար: Ըստ լրատվամիջոցների կողմից տարածված տեղեկատվության՝ Կարենի ընտանիքն ապրում է սոցիալապես ծանր պայմաններում:⁶

News.am-ի հետ զրույցում Կարենի եղբայրը՝ Բաբիկ Գալստյանը, պատմել է, որ ինքը խոսել է Կարենի հետ դեպքի նախորդ օրը եւ հավաստում է, որ Կարենի տրամադրությունը բարձր էր, քանի որ մոտ 4 ամիս էր մնում ծառայության ավարտին:

Հարազատների խոսքով՝ Կարենը սիրում էր զինվորական համազգեստը եւ մտադրություն ուներ պարտադիր զինծառայությունն ավարտելուց հետո անցնել հիմնական զինվորական ծառայության:

Ըստ vorotan.am-ին⁷ Կարենի քրոջ պատմածի՝ Կարենը շատ ծանր է տարել մարտական դիրքերում հակառակորդի դիվերսիայի հետեւանքով հերոսաբար զոհված Արմեն Հովհաննիսյանի մահը, եւ միաժամանակ հպարտացել է նրանով: Հենց այդ է եղել պատճառը, որ նա հրաժարվել է այդ ժամանակահատվածում իրեն տրամադրված 12-օրյա արձակուրդից, պատճառաբանելով, որ չի կարող գնալ տուն հասգստանալ, երբ այնտեղ հերոսաբար զինվոր է մահացել:

⁶ http://henaran.am/news_view.php?post_id=35245

⁷ <http://vorotan.am/կարենը-շատ-էր-սիրում-զինվորական-համազ/>

Նրա աճյունը ամփոփվել է Սիսիանի գոհված ազատամարտիկների պանթեոնում:

ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի հունվարի 30-ին հրամանագրով, ԼՂՀ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շարքային Կարեն Գալստյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով⁸:

2. Գառնիկ Վահանի Թորոսյան

2014 թ-ի մարտի 24-ին՝ ժամը 09:50-ի սահմանում, ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային զնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1992 թ. ծնված Գառնիկ Վահանի Թորոսյանը.⁹

Ըստ պաշտոնական տեղեկատվության՝ Գառնիկ Թորոսյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով: Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար կատարվում է քննություն:¹⁰

ԳԱԼԱ-ի փոխանցմամբ՝ հրամանատարական կազմից զինծառայողի հարազատներին փոխանցել են, որ տեղի ունեցածը անզգուշության հետեւանք է. Գառնիկը գտնվել է հակառակորդի համար տեսանելի վայրում, ծառայակիցները հորդորել են նրան շատ արագ վերադառնալ, սակայն նա չի հասցրել:

«Ասում են, որ էնտեղ ինչ-որ հատված կա, որ չի թույլատրվում զինվոր դուրս գա եղտեղ, բարձրացել է եղ տեղը, գոռացել են, թե չի կարելի, հետ արի, ասել է, թե հիմա կգամ, ու կրակել են», - պատմել է գյուղապետ Գոռ Պետրոսյանը:¹¹

Զինվորը Նահապետավան գյուղից էր (Շիրակի մարզ): Զորակոչվել էր Արթիկի զինկոմիսարիատից:

⁸ <http://www.kentron.tv/index.php/am/news/item/3288-news-3101.html>

⁹ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore672.html>

¹⁰ <http://www.pastinfo.am/hy/node/36604>

¹¹ http://www.lin.am/arm/armenia_society_260463.html

3. Արայիկ Ռոմիկի Բաբայան

2014 թ-ի մարտի 27-ին՝ ժամը 13:10-ի սահմանում, ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արեւելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի /Մարտունի/ պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում՝ մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1995թ. ծնված Արայիկ Ռոմիկի Բաբայանը:¹²

Մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով: Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար տարվում է քննություն:

Ըստ SHAMSHYAN.com-ի նախնական տվյալների՝ Ա. Բաբայանը ԼՂՀ Ստեփանակերտ քաղաքի բնակիչ էր: Նա զորակոչվել էր զինծառայության 2013թ. գարնանը:

4. Արթուր Մեյրանի Օհանջանյան

ԼՂՀ ՊԲ տեղեկացմամբ՝ 2014 թ-ի մայիսի 20-ին ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հակառակորդի կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ. ծնված Արթուր Մեյրանի Օհանջանյանը:¹³

News.am-ին ՀՀ ՊՆ քննչական հայտնել են, որ մահվան առիթով հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանությունը ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:¹⁴

Արթուր Մեյրանի Օհանջանյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով:

Արթուրը Սյունիքի մարզի Բոնակոթ գյուղից էր¹⁵:

¹² <http://nkrmil.am/main/am/newsMore674.html>

¹³ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore700.html>

¹⁴ <http://news.am/arm/news/210503.html>

¹⁵ <http://www.youtube.com/watch?v=Pl-xmkWHyGg>

5. Գարիկ Էդիսոնի Բալայան (փոխգնդապետ)

Հայ-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի առաջնագծի հարավային՝ (Ֆիզուլի) ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում 2014 թ-ի մայիսի 25-ին հակառակորդի դիպուկահարից զոհվել է փոխգնդապետ Գարիկ Էդիսոնի Բալայանը:¹⁶

«Փաստինֆո»-ին ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, որ մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:¹⁷

Նույն՝ Ֆիզուլի հենակետում 2014թ. մայիսի 26-ին հակառակորդի կողմից արձակված գնդակից ձեռքի միջին ծանրության հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Աշոտ Ալիկի Գրիգորյանը: Փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով (սպանության փորձը՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով):

Փոխգնդապետ Գարիկ Բալայանը հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով¹⁸:

6. Անդրանիկ Սամվելի Եղոյան (պայմանագրային զինծառայող)

7. Բորիս Բենիկի Գասպարյան (պայմանագրային զինծառայող)

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայությունից ստացված տեղեկության համաձայն՝ 2014 թ-ի հունիսի 5-ին, հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հակառակորդի կողմից արձակված կրակոցից մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում են ստացել պայմանագրային զինծառայողներ 1988 թ-ին ծնված Անդրանիկ Սամվելի Եղոյանը եւ 1992 թ-ին ծնված Բորիս Բենիկի Գասպարյանը:¹⁹

¹⁶ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore705.html>

¹⁷ <http://pastinfo.am/hy/node/42249>

¹⁸ <http://razm.info/46286>

¹⁹ <http://www.mil.am/1401970845>

Զինճառայողների մահվան փաստով քրեական գործ է հարուցվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13 կետով՝ սպանություն ազգային, ռասայական, կամ կրոնական ատելության, կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:²⁰

Անդրանիկը Արարատ քաղաքացի էր: lin.am-ին²¹ Անդրանիկի հորեղբոր որդու՝ Աշոտ Եղոյանի պատմելով՝ առավոտից դիպուկարահարը անդադար կրակել է: «Երբ հնարավոր եղավ Անդրանիկին իջեցնել, դեռ զարկերակը կար, խփում էր, կար, ինքը էլ չէր խոսում, աչքերն էլ բաց էին», ասել է Աշոտը, հավելելով, որ նա հենակետում չի եղել, հենակետի ավագի օգնական է եղել: Երբ դուրս է եկել գուգարանից, կրակել են:

Անդրանիկի հարազատ եղբայրն էլ նշեց, որ այդ կողմի ամենավտանգավոր հենակետն է եւ «Գազան պոստ» է կոչվում:

Բորիս Գասպարյանը Արարատ գյուղից էր: Օգոստոսին news.am-ին²² Արարատի գյուղապետ Կարեն Ղազարյանի փոխանցած տեղեկությունների համաձայն՝ Բորիսի մոր առողջական վիճակը ծանր է: Հայրը դեպքից 6 ամիս առաջ էր մահացել, իսկ ինքն ապրում էր մոր հետ:

8. Արմեն Արթուրի Ավետիսյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության փոխանցմամբ՝ 2014 թ-ի հունիսի 24-ին դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արեւելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հակառակորդի գնդակից մահացու վիրավորում է ստացել զինճառայող, 1995 թ-ին ծնված Արմեն Արթուրի Ավետիսյանը:²³

Ըստ shamshyan.com-ին²⁴ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնած տեղեկատվության՝ զինվորի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:

²⁰ <http://armkur.am/179497/>

²¹ <http://www.lin.am/1318783.html>

²² <http://news.am/arm/news/223574.html>

²³ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore719.html>

²⁴ <http://shamshyan.com/hy/article/18823/>

Մահացած զինծառայողը Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղից էր: lin.am-ին նրա ընկերները պատմել են, որ նա սոցիալապես անապահով ընտանիքից էր, գյուղացիներն են միշտ օգնել՝ ով ինչով կարողացել է:²⁵

Արմեն Ավետիսյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով:

Գեղարքունիքի մարզի Նորատուսի թիվ 3 միջնակարգ դպրոցի ռազմագիտության դասասենյակը սեպտեմբերին անվանակոչվել է դպրոցի շրջանավարտ Արմեն Արթուրի Ավետիսյանի անունով: «Նա իր ուսման ընթացքում էլ ուշիմ, խելացի տղա էր, աչքի էր ընկնում նաեւ զինվորական ծառայության մեջ», -նշել է դպրոցի տնօրեն Արեւ Բաղդասարյանը²⁶:

9. Մովսես Նորայրի Գասպարյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկացմամբ՝ 2014 թ-ի հուլիսի 11-ին ժամը 15:00-ի սահմաններում ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավ-արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում ադրբեջանական կողմից հրազենային գնդակային մահացու վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ. ծնված Մովսես Նորայրի Գասպարյանը:

Զինծառայողի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով (ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով)²⁷:

News.am-ի տվյալների համաձայն՝ Մովսեսն ընտանիքի հետ բնակվում էր Ռուսաստանի Տյումեն քաղաքում, Հայաստան էր եկել՝ ծառայելու համար:

Հարեւանների խոսքերով՝ Մովսեսի եղբայրը մի քանի ամիս առաջ էր զորացրվել, նույն զորամասում է ծառայել, ինչ եղբայրը: Մովսեսը դեպքից օրեր առաջ արձակուրդ է եկել, օրերն էր հաշվում, թե երբ է զորացրվելու:

Ժամկետային զինծառայողը ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի կողմից հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայության» մեդալով²⁸:

²⁵ <http://shamshyan.com/hy/article/18823/>

²⁶ <http://armenpress.am/arm/news/777831/>

²⁷ <http://armlur.am/199575/>

²⁸ <http://www.president.nkr.am/am/news/lawsOrders/2504/>

10. Արամ Մկրտիչի Գրիգորյան (պայմանագրային զինձառայող)

News.am լրատվական կայքի փոխանցմամբ Քարվաճառի շրջանում 2014 թ-ի օգոստոսի 4-ին գռվել է պայմանագրային զինձառայող Արամ Գրիգորյանը²⁹:

42-ամյա զինձառայողն Արագածոտնի մարզից էր, մարտական հենակետ էր գնացել դեպքից 2 օր առաջ: Ըստ news.am-ին Արամի Գրիգորյանի եղբոր կնոջ փոխանցած տվյալների՝ նա որպես պայմանագրային զինձառայող 24 տարի ծառայել է ԼՂՀ տարբեր շրջաններում, մասնակցել է Արցախյան ազատամարտին, կռվել է Մոնթեի ջոկատում: Նրա կնքած պայմանագրից երկու ամիս անցել էր, բայց զինձառայողն ուզում էր եւս երկու տարի հայրենիքը պաշտպանել, այնուհետեւ անցնել թոշակի³⁰:

ՀՀ նախագահի հրամանագրի համաձայն ավագ սերժանտ Արամ Մկրտիչի Գրիգորյանը հետմահու պարգևատրվել է Մարտական ծառայության մեդալով³¹:

11. Մհեր Հովհաննեսի Հակոբյան (ավագ լեյտենանտ)

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության փոխանցմամբ 2014 թ-ի սեպտեմբերի 18-ին ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում ադրբեջանական զնդակից մահացու վիրավորում է ստացել զինձառայող, 1990 թ-ին ծնված Մհեր Հովհաննեսի Հակոբյանը.³²

Մհեր Հակոբյանի մահվան դեպքի առթիվ ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով (ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով սպանությունը):

Նախաքննությունը շարունակվում է:

ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի հրամանագրով ավագ լեյտենանտ Մհեր Հակոբյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով³³:

²⁹ <http://news.am/arm/news/222460.html>

³⁰ <http://news.am/arm/news/222568.html>

³¹ <http://www.aysor.am/am/news/2014/08/06/serzh-sargsyan/>

³² <http://hasarakutyun.am/?p=66420>

³³ <http://galatv.am/hy/news/her-akobyan-hetmahu-pargewatrvel-e-artakan-carayutyun-medalov/>

Ղիվերսիայի հետեւանքով մահացություններ

12. Արմեն Լեւոնի Հովհաննիսյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկացմամբ՝ 2014 թ. հունվարի 19-ի լույս 20-ի գիշերը ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսարեւելյան (Ջրաբերդ) եւ հարավարեւելյան (Կորգան) ուղղություններում արձանագրվել են հակառակորդի ղիվերսիոն խմբերի ներթափանցման միաժամանակյա փորձեր: Բռնկված փոխհրաձգության արդյունքում հակառակորդի կողմից ստացած հրազենային վիրավորումից՝ հյուսիսարեւելյան ուղղությամբ տեղակայված մարտական ղիրքում զոհվել է կրտսեր սերժանտ 1994 թ-ին ծնված Արմեն Լեւոնի Հովհաննիսյանը:³⁴

Արմեն Հովհաննիսյանը, զգուշացնելով իր ծառայակիցներին ղիվերսանտների ներթափանցման մասին, սկսել է ղիմադրությունը հակառակորդի մեծ խմբի դեմ: Նույնիսկ ծանր վիրավորված լինելով՝ նա շարունակել է պայքարել: Հարազատների խոսքերով Արմենը վիրավորվել է 10-12 տեղից: Իսկ նրա մարտական ընկերները պատմել են, որ մոտ կես ժամ Արմենը միայնակ է ղիմադրություն է ցույց տվել եւ մի քանի հոգու կյանք փրկել:

Արմենի գործողությունների շնորհիվ հայկական ուժերը կարողացել են արագ կազմակերպվել եւ հետ մղել հակառակորդի ղիվերսիոն խմբին:

ԼՂՀ նախագահի կողմից հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով:

Արմեն Հովհաննիսյանին հուղարկավորել են Եռաբլուր զինվորական պանթեոնում:³⁵

13. Էրիկ Վիլենի Փասպարյան

Ըստ ԼՂՀ ՊԲ տարածած տեղեկատվության՝ 2014 թ-ի մայիսի 27-ի լույս 28-ի գիշերը՝ ժամը 02:55-ի սահմաններում, ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ հակառակորդը ձեռնարկել է հերթական հետախուզաղիվերսիոն ներթափանցման փորձ:

ՊԲ առաջապահ ստորաբաժանումները, ղիմել են պատասխան գործողությունների եւ հետ մղել նրաց ելման ղիրքեր: Հակառակորդ գրոհայիններին ղիմակայելու ընթացքում

³⁴ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore652.html>

³⁵ http://www.panorama.am/am/current_topics/2014/01/22/armen-hovhannisyan/

պաշտպանության բանակը ունեցել է մեկ կորուստ: Ծավալված մերձամարտում զոհվել է ՊԲ զինձառայող, եֆրեյտոր, 1995թ. ծնված Էրիկ Վիլենի Գասպարյանը:³⁶

14. Նարեկ Կարոյի Պողոսյան (պայմանագրային զինձառայող)

Times.am-ի փոխանցմամբ 2014 թ-ի հունիսի 20-ի լույս առավոտյան հակառակորդ կողմը հերթական դիվերսիան է կազմակերպել Արցախի երրորդ պաշտպանական շրջանի ուղղությամբ (Մարտունիի շրջան): Հայկական կողմը կարողացել է խափանել հակառակորդի դիվերսիան: Դիվերսիայի արդյունքում զոհվել է 1988 թ-ին ծնված պայմանագրային զինձառայող ավագ սերժանտ Նարեկ Կարոյի Պողոսյանը:³⁷

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ չեն նշվում:

15. Սարգիս Սամվելի Աբրահամյան (մայոր)

2014 թվականի հուլիսի սկզբին մամուլում տարածվեց տեղեկատվություն այն մասն, որ ԼՂՀ սահման է ներթափանցել ադրբեջանական հետախուզադիվերսիոն խումբ, ովքեր առևանգել եւ սպանել են Քարվաճառի տարածքի 17-ամյա բնակիչ Սմբատ Ցականյանին, որի դին հայտնաբերվել է հուլիսի 15-ին՝ գլխի շրջանում հրազենային մահացու վիրավորումով:³⁸

ՊՆ-ի «Ազատության»-ը փոխանցած տվյալների համաձայն՝ հուլիսի 11-ին ժամը 18:00-ի սահմաններում Քարվաճառի տարածքում ադրբեջանահայկական սահմանը հատած դիվերսանտը հարձակվել է ճանապարհով ընթացող «Նիվա» մակնիշի քաղաքացիական համարանիշներով ավտոմեքենայի վրա, սպանել մեքենայում գտնվող 42-ամյա մայոր Սարգիս Աբրահամյանին եւ վիրավորել եւս 1 սպայի կնոջ՝ 37-ամյա Կարինե Դավթյանին: Վերջինս աչքի շրջանում հրազենային վնասվածքով տեղափոխվել է Մուրացանի զինվորական հոսպիտալ:³⁹

³⁶ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore706.html>

<http://razm.info/45092>

³⁷ <http://times.am/?p=43352&l=am>

³⁸ <http://news.am/arm/news/219240.html>

³⁹ <http://galatv.am/hy/news/87697890567805/>

Դիվերսանտը փորձել է նույն ավտոմեքենայով դիմել փախուստի, սակայն հայ դիրքապահները կասեցրել են ավտոմեքենայի ընթացքը եւ փոխհրաձգության ժամանակ ոչնչացրել դիվերսանտին⁴⁰:

16. Խաչատուր Լեւոնի Բաղասյան

2014 թ-ի հուլիսի 26-ին դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսային եւ հյուսիս-արեւելյան ուղղություններով ադրբեջանական կողմի ձեռնարկած դիվերսիոն հետախուզական ներթափանցման փորձերի արդյունքում հրազենային մահացու վիրավորում է ստացել ժամկետային զինծառայող, 1994 թ. ծնված, Խաչատուր Լեւոնի Բաղասյանը:

Զինծառայողը Տավուշի մարզի Հաղթանակ գյուղի 19-ամյա բնակիչ էր:⁴¹

Նախագահ Բակո Սահակյանը հուլիսի 26-ին ստորագրել է հրամանագիր, համաձայն որի՝ ԼՂՀ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար ԼՂՀ պաշտպանության բանակի N գորամասի շարքային Խաչատուր Բաղասյանը հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով⁴²:

17. Արարատ Վաչիկի Խանոյան

18. Ազատ /Աշոտ/ Արթուրի Ասոյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած տեղեկատվության համաձայն 2014 թ-ի հուլիսի 31-ին ադրբեջանական կողմը ձեռնարկել է հարձակում դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետի ուղղությամբ: Հայկական կողմին հաջողվել է դիվերսանտներին հետ մղել իրենց ելման դիրքեր: Մարտական գործողությունների ժամանակ, սակայն, զոհվել են ՊԲ երկու զինծառայողներ՝ 1994 թ. ծնված Աարատ Վաչիկի Խանոյանը (Արմավիրի մարզի Սարդարապատ գյուղից) եւ Աշոտ Արթուրի Ասոյանը (Երեւանից)⁴³:

⁴⁰ <http://www.azatutyun.am/content/article/25454702.html>

⁴¹ <http://www.aravot.am/2014/07/26/483456/>

⁴² <http://www.times.am/?p=44613&l=am/arcaxum+zohvac+sharqayiny+hetmahu+pargevatrvel+e+ariutyam+hamar+medalov>

⁴³ <http://razm.info/50376>

Ազատի ծառայակից ընկերներից մեկը news.am-ի հետ գրույցում ասել է, որ Ազատը չէր վախենում դիրքեր բարձրանալուց: Հաճախ անձամբ է խնդրել, որ իրեն դիրքեր տանեն, երբ իր հերթը չի եղել: Մարտական հենակետում շատ ուշադիր էր ու զգոն: Նույնիսկ դեպք է եղել, երբ խրամատում կանգնելու իր հերթը չի եղել, բայց ընկերներից մեկի հիվանդ լինելու պատճառով Ազատը փոխարինել է նրան՝ ձմռանը հինգ ժամ կանգնելով խրամատում⁴⁴:

Իսկ Սարդարապատի գյուղապետը գրուցելով Արարատ Խանոյանի մարտական ընկերների հետ՝ պարզել է, թե ինչպես է տեղի ունեցել դեպքը: Նրա խոսքերով հայ զինծառայողները ձեռնամարտի են բռնվել ադրբեջանական դիվերսանտների հետ, որոնք փորձել են գերեվարել վերջիններիս: Նրանք փոքրաթիվ բանակով հերոսաբար կռվել են եւ կարողացել են հետ մղել դիվերսանտներին, սակայն Արարատն ու Ազատը զոհվել են, իսկ նրանց ծառայակից ընկերը՝ Նորայր Քամալյանը, վնասվածք է ստացել դեմքի շրջանում:

Չորամասի հրամանատար, անձնակազմի հետ տարվող աշխատանքների գծով տեղակալ, փոխգնդապետ Բալայանի խոսքերով՝ «Դիվերսիոն խմբերը հարձակվել են ճանապարհին՝ կաճանի վրա, իրենք մարտնչել են, մեկի մոտ է զենք եղել, այն էլ չի հասցրել: Չորսով են եղել, երկուսը մահացել են, մեկը վիրավորվել է, իսկ չորրորդին ոչինչ չի եղել»⁴⁵:

Շարքային Ազատ Արթուրի Ասոյանը, սերժանտ Արարատ Վաչիկի Խանոյանը ՀՀ նախագահի հրամանագրով պարգևատրվել են Մարտական ծառայության մեդալով, իսկ Նորայր Միքայելի Քամալյանը՝ Արիության մեդալով⁴⁶:

19. Զորիկ Գեւորգյան (Ավագ լետենանտ)

2014 թ-ի օգոստոսի 1-ի լույս 2-ի գիշերը դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսարեւելյան /Մարտակերտի/ ուղղությամբ Ադրբեջանի կողմից հերթական անգամ ձեռնարկվել է հետախուզադիվերսիոն գործողություն: ՊԲ տեղեկացմամբ⁴⁷, առաջապահ ստորաբաժանումները ադրբեջանական կողմին պատճառելով մարդկային (3 զոհ, 7 վիրավոր) եւ նյութական կորուստներ, նրանց հետ են շարտել ելման դիրքեր: Դիմակայության ընթացքում հայկական կողմը, ցավոք, եւս ունեցել է

⁴⁴ <http://news.am/arm/news/222586.html>

⁴⁵ <http://www.1in.am/1389690.html>

⁴⁶ <http://www.aravot.am/2014/08/02/485309/>

⁴⁷ <http://razm.info/50567>

զինծառայողի կորուստ՝ 1989թ. ծնված ավագ լեյտենանտ Ջորիկ Գեւորգյանը: Ջորիկ Գեւորգյանը Վանաձորից էր:

Դեպքի մանրամասները ճշտելու համար տարվում է քննություն:

Ավագ լեյտենանտ Ջորիկ Գեւորգյանը ՀՀ նախագահի հրամանագրով հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական խաչ» 2-րդ աստիճանի շքանշանով, իսկ ԼՂՀ նախագահի հրամանագրով հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով⁴⁸:

20. Սարգիս Բարմենի Մովսիսյան

ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը Ֆեյսբուք սոցիալական կայքի իր էջում գրառում է կատարել այն մասին, որ 2014 թ-ի օգոստոսի 3-ին հոսպիտալում (ՊՆ Կենտրոնական հոսպիտալ) մահացել է օգոստոսի 2-ի դիվերսիայի հետեւանքով վիրավորված կրտսեր սերժանտ ծնված 1994 թ. Սարգիս Բարմենի Մովսիսյանը: Զինվորը մահացել է գիշերը՝ մի քանի ժամ տեւած վիրահատության ընթացքում⁴⁹:

Ինչպես նախօրեին հայտնել էր ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայությունը՝ օգոստոսի 2-ին ժամը՝ 23:00-ի սահմաններում, դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արեւելյան /Ասկերանի/ ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի վրա ադրբեջանական կողմը ձեռնարկել էր հետախուզադիվերսիոն ներթափանցման հերթական փորձ:⁵⁰

ՀՀ ՊՆ Կենտրոնական հոսպիտալում մահացած 20-ամյա Սարգիս Մովսիսյանը Արմավիրի մարզի Մայիսյան գյուղից էր: Հոսպիտալի պետ Արամ Ասատուրյանը news.am-ի հետ զրույցում հայտնել է, որ զինծառայողի թոքերը, երիկամն ու ողնաշարն էր վնասվել: Սարգիսի հորեղբոր՝ Եսայի Մովսիսյանի խոսքերով, որը Մայիսյան գյուղի գյուղապետն է, Սարգիսն իրենից մեծ եղբայր ուներ, իսկ ծնողները բնակվում են Ռուսաստանում⁵¹:

ՀՀ եւ ԼՂՀ նախագահները հրամանագրեր են ստորագրել, համաձայն որոնց կրտսեր սերժանտ Սարգիս Մովսիսյանը հետմահու պարգևատրվել է Արիության մեդալով ⁵²:

⁴⁸ <http://www2.slag.am/arm/news/210905/>

⁴⁹ <http://lurer.com/?p=152236&l=am>

⁵⁰ <http://www.7or.am/am/news/view/72458/>

⁵¹ <http://lurer.com/?p=156655&l=am>

⁵² <http://operativ.am/?p=87118/> , <http://lurer.com/?p=152241&l=am>

Բ. Առողջական խնդիրների/ուչ պատշաճ բժշկական ծառայության տրամադրման հետևանքով մահվան դեպքեր

1. Հայկ Հովհաննեսի Մակարյան

2014 թ-ի հունվարի 14-ի լույս 15-ի գիշերը ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում հիվանդության պատճառով մահացել է զինծառայող, 1993թ. ծնված Հայկ Հովհաննեսի Մակարյանը:⁵³

ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայության ավագ սպա Մերի Սարգսյանի խոսքերով⁵⁴ Հայկ Մակարյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփութ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս:

News.am-ին Հայկի ծանոթների փոխանցմամբ՝ նախնական տեղեկություններով, Հայկը ներքին օրգանների հետ կապված խնդիր է ունեցել, հունվարի 14-ի գիշերը նրան տեղափոխել են Ալաշանի հոսպիտալ, իսկ լույս 15-ի գիշերը մահացել է:

Պաշտպանության նախարարի խոսքերով՝ ըստ նախնական տեղեկությունների, Հայկ Մակարյանի մահվան պատճառը կայծակնային արագությամբ զարգացած մենինգիտն է: Ըստ նրա՝ զինծառայողը դիմել է բուժօգնություն ստանալու համար, սակայն ուշ է դիմել, եւ հնարավոր չի եղել նրան փրկել, քանի որ հիվանդությունը շատ արագ է զարգացել:⁵⁵

«Հայկական ժամանակ» թերթի տվյալներով՝ Հայկ Մակարյանի մահվան փաստով նշանակված ծառայողական քննության արդյունքներով նկատողություն է հայտարարվել զորամասի բժշկական ծառայության պետին:⁵⁶

2. Էդիկ Լյովայի Շահնազարյան

ՊՆ քննչական ծառայությունից news.am-ին հայտնած տեղեկությունների համաձայն՝ 2014 թ-ի հունվարի 20-ին, ժամը 08-00-ի սահմաններում Վաղարշապատի հիվանդանոցում մահացել է ՀՀ ՊՆ N զորամասի պարտադիր ծամկետային զինծառայող Էդիկ Լյովայի

⁵³ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore648.html>

⁵⁴ <http://www.pastinfo.am/hy/node/31117>

⁵⁵ <http://www.a1plus.am/1293479.html>

⁵⁶ <http://news.am/arm/reviews/7967.html>

Շահնագարյանը: Փաստի առնչությամբ հարուցվել քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը ծառայության նկատմամբ, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետեւանքներ:⁵⁷

Զինծառայողը զինծառայության էր գորակոչվել 2014 թ-ի հունվարի 13-ին՝ Նոյեմբերյանի զինկոմիսարիատից, ծառայության է անցել Էջմիածնի գորամասերից մեկում: Նա հասցրել է ծառայել ընդամենը մեկ շաբաթ:

lin.am-ի տեղեկացմամբ՝ Էդիկը Տավուշի մարզի Կոթի գյուղից էր: Կոթիի գյուղապետ Տելիքս Մելիքյանի խոսքերով՝ Էդիկն ուներ իրենից մեծ մեկ քույր եւ եղբայր: Նկարագրելով Էդիկին՝ նա նշեց, որ տղան կովարար չէր, ընկերասեր էր, ակտիվ, տարեկիցների շրջանում հարգված եւ դաստիարակված երեխա էր:⁵⁸

Զինծառայողի հայրը՝ Լյովա Շահնագարյանը, ասել է, որ ինքը որդու մահվան նախորդ օրը երեկոյան է խոսել որդու հետ: «Իրիկունը ժամը հինգին եմ խոսել, ասաց՝ լավ եմ պա, բայց մի երկու օրով ինձ սանչաստ են տանելու, վատ եմ զգում: Դա վերջն է եղել, հետո առավոտյան արդեն իմացանք, որ երեխան մահացել է»:⁵⁹

Դեպքից մեկ ամիս անց Էդիկ Շահնագարյանի իրավահաջորդ, նրա հորեղբայր Շիրակ Շահնագարյանը, news.am-ին տված իր պարզաբանումներում նշել է, որ ըստ տարված քննության՝ զինվորի մահվան պատճառը պատվաստումն էր, որից հետո սրացում է եղել, սակայն բուժկետի պետը հավուր պատշաճի ուշադրություն չի դարձրել դրան: Նրա խոսքերով՝ Էդիկը գլխացավեր ու ջերմություն է ունեցել, որը դեղերով փորձել է իջեցնել: Հարկավոր էր, որ բուժկետի պետի կողմից հսկողություն իրականացվեր, այն ժամանակ, երբ հրամանատարը տարել է նրան բուժկետ, սակայն պետը ուշացրել է նրա հոսպիտալ տեղափոխումը: Զինվորի հորեղբոր խոսքերով՝ խնդիրն այն է, թե արդյոք հնարավոր կլիներ փրկել Էդիկին, եթե բժիշկը շուտ հասցներ զինվորին հոսպիտալ: Նա նաեւ հավելեց, որ ջերմության մասին իրենք հետո են իմացել: «Երեխան շուրջ 10 ժամ մնացել է բուժկետում, հետո բուժկետի պետը խոստովանել է, որ 39,9 աստիճան ջերմություն է ունեցել»,- ասել է Շիրակ Շահնագարյանը: «Նրա հետ բուժկետում պառկած մեկ ուրիշ ծառայողին հոսպիտալ են տարել, Էդիկին՝ ոչ»: Բուժկետի պետի խոսքերով՝ Էդիկի ջերմությունն իջել է, լավ է զգացել, այդ պատճառով նրան չեն տեղափոխել հոսպիտալ: Ըստ զինվորի հորեղբոր՝ Էդիկի

⁵⁷ <http://m.news.am/arm/news/190105.html>

⁵⁸ http://m.lin.am/arm/armenia_society_245406.html

⁵⁹ <http://galatv.am/hy/news/dik-ahnazaryany-mahvan-naxord-ory-erekoyan-xosel-e-hor-het-heraxosov/>

փրկվելու հավանականությունը մեծ կլիներ, եթե նրան հոսպիտալ տեղափոխեին, քանի որ բոլոր հոսպիտալ տեղափոխվածները փրկվել են:⁶⁰

Ըստ «Հայկական ժամանակ» թերթի տվյալների՝ ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանի հրամանով հայտարարվել է խիստ նկատողություն գործառնալի շտաբի պետին, հրամանատարի սոցիալ-իրավական գծով օգնականին, գումարտակի հրամանատարին: Թերթի տվյալներով՝ սույն գործով բուժճառայության պետի պաշտոնն իջեցվել է, իսկ գործառնալի բուժկետի պետը ազատվել է պաշտոնից:

2014թ. հունիսի 12-ի դրությամբ, ըստ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայության, զինճառայողի մահվան փաստով հարուցված քրեական գործի նախաքննությունը շարունակվում է:⁶¹

Էդիկ Շահնագարյանի մահվանից հետո ՊՆ գրեթե բոլոր գործառնալներում լուրջ ստուգումներ են սկսվել: «Ժողովուրդ»-ի աղբյուրների փոխանցմամբ՝ գործառնալներ են տարվել թոքերի ստուգման համար նախատեսված հատուկ սարքեր, եւ բժիշկները հետազոտում են բոլորին անխտիր՝ անկախ նրանից՝ զինվորը նորակոչիկ է, թե ոչ: Արծրուն Հովհաննիսյանը «Ժողովուրդ»-ի հետ զրույցում ասել է, որ նմանօրինակ ստուգումները նորմալ երեւոյթ են, եւ հաշվի առնելով ստեղծված իրավիճակը՝ այն իրականացվում է հնարավոր վտանգները կանխարգելելու համար⁶²:

3. Արշակ Չաղայան

2014 թ. փետրվարի 12-ին մի քանի օր բուժումից հետո Արաբկիրի հոսպիտալում մահացել է 1995 թ. ծնված Արշակ Չաղայանը:⁶³ Արշակ Չաղայանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը ճառայության նկատմամբ, որն անզգուշությամբ առաջացրել են ծանր հետեւանքներ:⁶⁴

Նա տառապում էր սուր թոքաբորբով: Արշակ Չաղայանը գորակոչվել էր 2013 թ-ին՝ Գորիսի զինկոմիսարիատից: Նա Սյունիքի մարզի Վերինշեն գյուղից էր: Զինվորը ծառայել է Արարատում:

⁶⁰ <http://news.am/arm/news/195441.html>

⁶¹ <http://168.am/2014/06/12/375626.html>

⁶² <http://armlur.am/211872/>

⁶³ <http://www.7or.am/am/news/view/63348/>

⁶⁴ <http://newsbook.am/?p=25861&l=am/erek+zinvorakan+hospitalum+mahacac+zinvori+mahvan+aritov+qreakan+gorc+e+harucvel>

News.am-ի տեղեկություններով՝ նա Պաշտպանության նախարարության գործերի ծառայության վարչության պետի տեղակալի քրոջ որդին էր:

Մահվանից օրեր առաջ նա սուր թոքաբորբ ախտորոշմամբ տեղափոխվել է Մուրացանի հանրապետական զինվորական հոսպիտալ, սակայն տեսնելով, որ վիճակը վատանում է, նրան տեղափոխել են Արաբկիրի բժշկական կենտրոն, որտեղ էլ նա մահացել է:

News.am-ի թղթակցի հետ զրույցում «Արաբկիր» բժշկական կենտրոնի պետ Արամ Ասատուրյանը նշել է, որ զինծառայողի մոտ առկա էր սուր թոքաբորբ, մահացության պատճառը՝ հիվանդության ագրեսիվությունն էր, «ինֆեկցիան շատ արագ է զարգացել, հնարավոր չեղավ փրկել նրա կյանքը»: Հոսպիտալի պետն ասել է, որ զինծառայողի տեղափոխման պատճառը սուր թոքաբորբի հետեւանքով երիկամների շարքից դուրս գալն է եղել: Նա «Արաբկիր» ԲԿ-ում դիալիզ էր ստանում:⁶⁵

«Փաստինֆո»-ի թղթակցի հետ զրույցում Արծրուն Հովհաննիսյանը նշել է, որ Արշակի մոտ հիվանդության գաղտնի շրջան է եղել այն ժամանակ, երբ նա գտնվել է արձակուրդում: Վերադառնալուն պես նրա մոտ հազ են նկատել եւ անմիջապես հոսպիտալացրել:

«Ազատության» հետ զրույցներում իրավապաշտպանները նշել են, որ թերահավատորեն էին վերաբերվում պաշտոնական այն հավաստիացումներին, որ զինվորն ամենայն հավանականությամբ արձակուրդում եղած ժամանակ դրսում է թոքաբորբով վարակվել, այլ ոչ թե զորամասում: Իրավապաշտպանների տեղեկություններով՝ վերջին շրջանում թոքաբորբը բանակում լուրջ խնդիր է դարձել, որի տարածման պատճառներից մեկն էլ նրանք համարում են ձմեռվա սառնամանիքին նորակոչիկներին 6-10 ժամ զինկոմիսարիատների դիմաց սառեցնելը:⁶⁶

Այս մասին է վկայում նաեւ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից դեռեւս 2013թ. դեկտեմբերին (ձմեռային զորակոչի ընթացքում) հրապարակված հայտարարությունը՝ «Գյումրիում եւս զորակոչիկներին սպասեցնում են սառնամանիքին» վերնագրով, որտեղ ներկայացվում է կազմակերպության կողմից ստացված ահազանգն այն մասին, որ Գյումրիի զինվորական կոմիսարիատում ավելի քան 50 զորակոչիկ եւ նրանց հարազատներ առավոտյան ժամը 9:30-ից սպասում են դրսում՝ սառնամանիքին՝ բուժզննություն անցնելու

⁶⁵ <http://news.am/arm/news/193991.html>

⁶⁶ <http://www.azatutyun.am/content/article/25262764.html>

նպատակով եւ որ նրանց համար չեն ապահովվում պայմաններ՝ ներսում սպասելու համար:⁶⁷

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նախագահ, իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցը «Առաջին լրատվական»-ի հետ զրույցում ասել է, որ, ըստ իր պարզած տեղեկությունների, Արշակը լիովին առողջ է գորակոչվել: Նրա խոսքով՝ երիտասարդը նույն խնդրով դեպքից առաջ մեկ անգամ արդեն եղել է հոսպիտալում: «Ակնհայտ է, որ լիարժեք բուժում չի իրականացվել, ինչի պատճառով էլ երկու ամիս անց տղան նորից հայտնվել է հոսպիտալում», - ասել է Արթուր Սաքունցը:⁶⁸

Գ. Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

1. Արման Արտյուշայի Ղուկասյան

2014 թ-ի մարտի 19-ին դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական խնդիր կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ-ին ծնված Արման Արտյուշայի Ղուկասյանը:⁶⁹

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ: Գործի շրջանակներում ընթանում է նախաքննություն:⁷⁰

Իսկ 26-ամյա Վարազդատ Զաքարյանը, որը News.am-ի տվյալներով Արագածոտնի մարզի Սուսեր գյուղից է, վիրավորվել է եւ տեղափոխվել Ստեփանակերտի հոսպիտալ: Դեպքը տեղի է ունեցել Մարտակերտի մարտական դիրքերում:

«Ժողովուրդ»-ի տեղեկություններով՝ զինվորները միմյանց շփոթել են հակառակորդի հետ, ինչի հետևանքով դիրքերում հնչել է կրակոց:

⁶⁷ <http://hcav.am/events/հայտարարություն-գյումրիում-էւս-գորա/>

⁶⁸ http://www.lin.am/arm/armenia_society_250677.html

⁶⁹ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore669.html>

⁷⁰ <http://news.am/arm/news/199959.html>

Ըստ զինվորի հարազատներից մեկի կողմից Armlur.am-ին հայտնած տեղեկությունների՝ դեպքը անփութության հետեւանք է: Զինվորի հորեղբայրը պատմել է. «Դիրքի զինվորներն ուրիշ չաստից եկած զինվորներ են եղել: Եկել, իմացել են, որ էնտեղ շինարարական աշխատանքներ են կատարվում: Պոստը փոխելու ժամանակ եկել են աջ թևի վրա: Մեր երեխան ու մի աֆիցեր խրամատի մեջ են եղել, մի զինվոր էլ խրամատից դուրս գործ անելիս ա եղել: Իմացել են՝ թուրք ա, ըտենց 40 հատ պատրոն միանգամից կրակել են նրանց վրա»:⁷¹

Բակո Սահակյանը հրամանագիր էր ստորագրել, համաձայն որի՝ ԼՂՀ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար շարքային Արման Ղուկասյանին հետմահու պարգևատրել էր «Մարտական ծառայություն» մեդալով:⁷²

Մահացած 20-ամյա զինվորը ծառայության էր գորակոչվել 2012 թ-ի աշնանը: Նա Գորիսի Տեղ գյուղից էր, տան միակ արու զավակը, ըստ գյուղապետ Սաղաթել Գալստյանի ուներ իրենից փոքր երկու քույր: «Իր արձակուրդ գալու ժամանակն էր, հենց դեպքի օրը պետք է թուղթը տային, որ հաջորդ օրը գար արձակուրդ, զանգել էր տնեցիքին ասել, որ արձակուրդ է գալու, բայց դեպքը եղել է», -ասել է գյուղապետը: Նա նաեւ նշել է, որ Արմանը շատ համեստ, խելացի, աշխատասեր երիտասարդ էր, դպրոցն ավարտելուց հետո անմիջապես մեկնել էր ծառայության: Սաղաթել Գալստյանն ասաց նաեւ, որ ընտանիքը սոցիալապես վատ պայմաններում է ապրում, «ոչ մեկ չի աշխատում, հազիվ յուրա են գնում»:⁷³

Սեյրան Օհանյանի հրամանով՝ Արման Ղուկասյանի մահվան դեպքով նշանակվել է ծառայողական քննություն: News.am- տեղեկություններով՝ քննության արդյունքում զորամասի հրամանատարական կազմի մի շարք ներկայացուցիչներ կենթարկվեն խիստ պատիժների, չեն բացառվում նույնիսկ պաշտոնանկությունները:

Armlur.am-ի հետ զրույցում զինվորի հայրը հայտնել է, որ մի քանի ամիս առաջ են այցելելով զորամաս տեղեկացել են, որ Արմանի մահից հետո հետախուզության բաժնի պետի լիազորությունները դադարեցվել են, եւ նա հեռացվել է աշխատանքից: «Դեռ ոչ մի բան չկա, ոչ մի բան չգիտենք: Քննություն ա ընթանում, ու ով էլ լինի մեղավորը, պիտի

⁷¹ <http://armlur.am/136486/>

⁷² <http://www.panarmenian.net/arm/news/177228/>

⁷³ <http://news.am/arm/news/199959.html>

պատժվի՝ օրենքի ողջ խստությամբ», - ասել է գոհված զինձառայող Արման Ղուկասյանի հայրը:⁷⁴

2. Ներսես Ղազարի Կարապետյան

2014 թ-ի հունիսի 10-ին 1in.am կայքով տեղեկատվություն տարածվեց այն մասին, թե Իջեւանի գորամասերից մեկում զինվոր է մահացել եւ որ Իջեւանի քաղաքապետ Վարդան Ղալումյանը հաստատել է այդ լուրը՝ նշելով, որ զինվորը մահացել է իրեն ամրակցված ինքնաձիգի կրակոցից:⁷⁵

Հետագայում ՀՀ ՊՆ տեղեկատվություն է տարածել դեպքի վերաբերյալ, մասնավորապես նշելով, որ մահացած զինձառայողը շարքային Ներսես Ղազարի Կարապետյանն է: Նա մահացել է Իջեւանի քաղաքային հիվանդանոց տեղափոխելու ճանապարհին:⁷⁶ Զինձառայողի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ⁷⁷ ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետեւանքներ:

Կարապետյաների հարեւաններ Սամվելն ու Արմենը 1in.am-ի թղթակցի հետ զրույցում պատմել են, որ եղել են Իջեւանում եւ տեսել են Ներսեսի դին՝ գլխի շրջանում հրազենային վիրավորումով:

Նրանք նշել են, որ գնդակը գլխի վերելի աջ հատվածից մտել՝ ներքելի հատվածից դուրս է եկել: Իջեւանում նրանց ասել են, որ զենքը մաքրելուց է հավանաբար եղել, սակայն հարեւանները հակված չեն հավատալու նման վարկածի: «Իրենց էլ ենք ասել՝ երեխեն սպանված է՝ միամիտ, թե դիտավորյալ, սպանված է: Հաստատ է: Դեմքին ճանկովածքի հետքեր էլ կային», - ասել է հարեւաններից մեկը:

Արմենը նշել է, որ Ներսեսի գլուխն ամբողջությամբ արնաշաղախ էր. «Ես իր գլուխն եմ տեսել՝ արնաշաղախ. թե որտեղ է եղել... մեկ ասում էին՝ բլինդածում է եղել, հետո ինքը վարորդ է՝ հակասական պատասխաններ էին տալիս: Բայց որ Ներսեսը ինքնասպան չի եղել՝ ասում էին նաեւ այնտեղ», - ասել է Արմենը:⁷⁸

⁷⁴ <http://armlur.am/179119/>

⁷⁵ <http://www.1in.am/1285240.html>

⁷⁶ <http://www.yerkir.am/am/news/67047.htm>

⁷⁷ <http://razm.info/43614>

⁷⁸ <http://www.1in.am/1285606.html>

Հարազատներ եւս չեն հավատում, որ իրոնց որդին կարող էր ինքնասպան լինել, դրա մասին է վկայում նաեւ այն հանգամանքը, որ դատաբժիշկը հարազատների հետ զրույցում եւս հերքել է ինքնասպանության վարկածը, ասելով, որ հրազենային վնասվածքը եղել է Ներսեսի գլխի գազաթային մասում, կրակել են 20-25 սանտիմետր հեռավորությունից:⁷⁹

Azatutyun.am-ի տվյալներով՝ Ներսես Կարապետյանը մոտ 11 ամսվա զինծառայող է եղել: Ձորամասում վարորդ էր: Ընտանիքի անդամները կարծում են, որ Ներսեսի մահվան պատճառը դեպքից շաբաթներ առաջ գորամասում 180 լիտր բենզինի կորուստն է: Մայրը՝ Սուսաննա Հարոյանը եւ հորաքույրը՝ Կարինե Կարապետյանը պատմում էին, որ բենզինի պակասորդ է գրանցվել, որ Ներսեսը դրա հետ որեւէ կապ չի ունեցել, բայց վաշտի հրամանատարը նրանից է պահանջել կորած բենզինի գումարը: Մայիսի սկզբին տղան մի քանի օր արձակուրդ է վերցրել, եկել տուն, մայիսի 6-ին վերադարձել է գորամաս, եւ ընդամենը երեք օր հետո իմացել են նրա գլխին կրակելու մասին:⁸⁰

Դեպքի ուսումնասիրության հետագա ընթացքից պարզ է դառնում, որ Կարապետյանին ստորացրել ու վիրավորել են:

Azatutyun.am-ը գրում է, որ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից ստացված տեղեկությունների համաձայն՝ գործով կասկածյալին՝ վաշտի հրամանատար, կապիտան Գարեգին Ասրյանին, մեղադրանք է առաջադրվել ստորադաս Կարապետյանի պատիվն ու արժանապատվությունը ստորացնող վիրավորանքներ հասցնելու, ինչպես նաեւ մարտական հերթապահության կանոնները խախտելու, ծառայությունը ոչ պատշաճ կազմակերպելու եւ փաստաթղթեր կեղծելու համար: Սակայն վաշտի հրամանատարը չի ձերբակալվել, խափանման միջոց է ընտրվել չհեռանալու մասին ստորագրությունը: Ձերբակալված չէ նաեւ երկրորդ մեղադրյալը, որի մասին հայտնում է քննչական ծառայությունը՝ նույն գորամասի պայմանագրային զինծառայող, սերժանտ Էդգար Մանուկյանը: Նա մեղադրվում է մարտական ծառայության կանոնները խախտելու ու պաշտոնեական կեղծիքի մեջ: Մանուկյանը եւս չհեռանալու մասին ստորագրությամբ ազատության մեջ է: Երկուսն էլ իրենց մեղավոր են ճանաչել:⁸¹

⁷⁹ http://www.azatutyun.am/content/article/25384992.html?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

⁸⁰ http://www.azatutyun.am/content/article/25384992.html?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

⁸¹ http://www.azatutyun.am/content/article/25428457.html?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

3. Մերուժան Աշոտի Հարությունյան (ավագ լեյտենանտ)

2014 թ-ի մայիսի 2-ին լրատվամիջոցներով տարածվել էր լուր այն մասին, որ մեկ օր առաջ Վայքի շրջանում անհետացել է Վայոց Ձորի մարզի զորամասի զինծառայող, կոչումով ավագ լեյտենանտ Մերուժան Աշոտի Հարությունյանը: Տեղեկությունը հաստատվել է ՊՆ մամլո խոսնակ Արծրուն Հովհաննիսյանի կողմից՝ Panorama.am-ի հետ գրույցում:⁸²

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության տեղեկացմամբ՝ իրականացված որոնողական աշխատանքների արդյունքում սահմանային չեզոք գոտում՝ Տանձիկի ջրամբարում ջրահեղձ վիճակում 2014թ. մայիսի 11-ին հայտնաբերվել է անհետացած զինծառայողի դին:⁸³

Արծրուն Հովհաննիսյանը yerkir.am-ին հայտնել է, որ դեռևս հայտնի չէ, թե ինչ պայմաններում ու հանգամանքներում է զինվորականը ընկել գետը եւ նշել, որ դեպքի առնչությամբ տարվում է քննություն՝ պարզելու այդ հարցերի պատասխանները:⁸⁴

ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, Մերուժան Հարությունյանի անհետացման կապակցությամբ դեռևս մայիսի 3-ին քրեական գործ էր հարուցվել՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ «ՀՀ անվտանգության ապահովմանն ուղղված մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը»:⁸⁵

Ըստ ԳԱԼԱ-ի կողմից տարածված տեղեկատվության՝ զինծառայողի մահվան շուրջ շրջանառվում են տարբեր վարկածներ: Մերուժանի հարազատները թերահավատորեն են ընդունում վարկածներից մեկն այն մասին, թե իբր Մերուժանը, մոտեցել է լճափին, ոտքը դնելով տիղմի վրա սայթաքել ու ընկել է ջուրը, ինչն էլ նրա ջրասույգ լինելու պատճառ է դարձել: Նրանք համոզված են, որ Մերուժանը ջուրն ընկնելուց հետո կարող էր լողալով դուրս գալ այնտեղից: Իսկ մյուս հարազատները, որոնք դիտել են տեղանքը, համոզված են, որ այնտեղ սայթաքելու ոչ մի հնարավորություն չկար, քանի որ տարածքում հատակը բետոնից է եղել:⁸⁶

⁸² <http://www.panorama.am/am/law/2014/05/02/a-soldier/#.U2M8q52-IWQ>

⁸³ <http://www.panorama.am/am/law/2014/05/12/a-soldier2/#.U3B1N1r9Wmw>

⁸⁴ <http://www.yerkir.am/am/news/67085.htm>

⁸⁵ <http://razm.info/43625>

⁸⁶ http://www.asparez.am/news-hy/carayacicner_ekelen_nkeroin_hrashejtalu-hy/

Դ. Դժբախտ պատահար

1. Գրիգորի Նորայրի Վարդանյան (ՀՀ-ում ՌԴ զորամասի պայմանագրային զինծառայող)

2014 թ-ի փետրվարի 26-ին, ողբերգական ավտովթար է տեղի ունեցել Լոռու մարզի Ստեփանավան-Լոռիբերդ ավտոճանապարհի 2-րդ կմ հատվածում: Ստեփանավան քաղաքի բնակիչ, 29-ամյա Գրիգորի Վարդանյանը իր կողմից վարած BMW մակնիշի 81 RO 001 համարանիշի ավտոմեքենայով դուրս է եկել ճանապարհի երթևեկելի գոտուց եւ մի քանի պտույտ կատարելով՝ գլխիվայր շրջվել: Այս մասին տեղեկատվություն տարածվել է *shamshyan.com*-ի կողմից:⁸⁷

Վարորդը տեղում մահացել է, իսկ ուղևոր՝ Ստեփանավան քաղաքի Վիրահայոց փողոցի բնակիչ, 28-ամյա Վահե Մելքոնյանը մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն:

Փաստի առթիվ ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչության Լոռու մարզի քննչական բաժնի Ստեփանավանի քննչական բաժանմունքում հարուցվել է քրեական ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության եւ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Գրիգորի Վարդանյանը եղել է ՀՀ-ում Ռուսաստանի Դաշնության զորամասի պայմանագրային զինծառայող:

2. Եսայի Վարուժանի Եսայան (պայմանագրային զինծառայող, ենթասպա)

Մարտի 8-ին Երեւան-Աշտարակ ճանապարհին՝ Քասախ գյուղի մոտ, ժամը 00.00-ի սահմաններում անձնական մեքենայով վթարի է ենթարկվել եւ մահացել Երեւանամերձ զորամասերից մեկում ծառայող, ենթասպա Եսայի Վարուժանի Եսայանը: Դեպքի մասին տեղեկություններ է տարածել *News.am* լրատվական կայքը:⁸⁸

Դեպքի վերաբերյալ այլ մանրամասներ չեն նշվում:

⁸⁷ <http://shamshyan.com/hy/article/140226101501/>

⁸⁸ <http://news.am/arm/news/197996.html>

3. Հարություն Գառնիկի Սաֆարյան (ավագ լեյտենանտ)

ԼՂՀ ՊՆ մամուլի ծառայության փոխանցմամբ մարտի 31-ին դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ սկանի պայթյունի հետևանքով մահացու վիրավորում է ստացել 1987թ. ծնված ավագ լեյտենանտ Հարություն Գառնիկի Սաֆարյանը:⁸⁹

News.am-ի թղթակցին ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, որ Հարություն Սաֆարյանի մահվան դեպքով դեռ քրեական գործ չի հարուցվել, հավելելով, որ դեպքի առթիվ դեռ նյութեր են նախապատրաստվում:

News.am-ի տեղեկություններով՝ հնարավոր է նյութերի նախապատրաստմամբ հանցակազմի բացակայության հատկանիշներով քրեական գործի հարուցումը մերժվի:⁹⁰

4. Հովհաննես Հովհաննիսյան (Գնդապետ)

Ըստ shamshyan.com-ի կողմից տարածված տեղեկությունների՝ 2014 թ-ի ապրիլի 26-ին Կոտայքի մարզում ողբերգական ավտովթարի հետևանքով մահացել է գնդապետ Հովհաննես Հովհաննիսյանը: Ժամը 02:00-ի սահմաններում Երեւանի բնակիչ, 45-ամյա Հովհաննես Հովհաննիսյանը իր վարած մեքենայով Երեւան-Սեւան ավտոճանապարհի 45.5 կմ հատվածում, ճանապարհային ուստիկանության պահակակետի հարեւանությամբ բախվել է իր առջևում ընթացող Աշտարակ քաղաքի բնակիչ, 48-ամյա Մխիթար Միրզոյանի վարած Զիլ մակնիշի ավտոմեքենային: Մահացած Հ. Հովհաննիսյանը ծառայում էր ՀՀ ՊՆ Ն զորամասում՝ որպես հրամանատար, կոչումով գնդապետ էր:⁹¹

Ռազմինֆոյի հետ զրույցում ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից տեղեկացրել են, որ դեպքի առնչությամբ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ ճանապարհային երթեւեկության եւ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզուգուրությամբ առաջացրել է մարդու մահ:⁹²

⁸⁹ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore676.html>

⁹⁰ <http://news.am/arm/news/203378.html>

⁹¹ <http://hayeli.am/article/471577/>

⁹² <http://razm.info/42470>

5. Արմեն Յուրիկի Հայրապետյան (կապիտան)

2014 թ-ի հուլիսի 29-ին ականի պայթյունից մահացել է կապիտան Արմեն Յուրիկի Հայրապետյանը:

2014 թ-ի օգոստոսի 19-ին դիվերսիոն գործողությունները հետ մղելու եւ արժանի հակահարված տալու համար մի շարք զինվորների եւ սպաների պարգևատրման արարողության ժամանակ ԼՂՀ ՊԲ նախարար Մովսես Հակոբյանի նշած կապիտան Արմեն Յուրիկի Հայրապետյանի⁹³ մահվան վերաբերյալ տեղեկատվությունը տարածվել է օգոստոսի կեսերից հետո, սակայն ըստ նախարարի նա մահացել է հուլիսի 29-ին՝ ականի պայթյունից: Ստացվում է, որ դեպքի մասին ՊԲ հայտնել է դեպքից մոտ 2 շաբաթ անց:

6. Պավլիկ Նիկոլայի Մանուկյան (կապիտան)

2014 թ-ի սեպտեմբերի 20-ին ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայությունը տարածեց տեղեկատվություն, համաձայն որի սեպտեմբերի 19-ին 17:00-ի սահմաններում N գորամասի «Գագ-66» մակնիշի ՊՆ N զինհամարանիշի ավտոմեքենան՝ նույն գորամասի զինծառայողների ստորաբաժանումը մշտական տեղակայման վայր տեղափոխելու ճանապարհին, Տավուշի մարզի Արծվաբերդ գյուղի մոտակայքում դուրս է եկել ճանապարհի երթուղիների մասից եւ գլորվել ձորը, ինչի հետեւանքով մեքենայի ղեկին գտնվող կապիտան Պավլիկ Նիկոլայի Մանուկյանը գլխի շրջանում ստացած վնասվածքից տեղում մահացել է⁹⁴:

Մեքենայում գտնվող մյուս 13 զինծառայողները կյանքին վտանգ չսպառնացող տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել են Բերդի զինվորական հոսպիտալ:

Դեպքի առթիվ ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական, հատուկ կամ տրանսպորտային մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ⁹⁵:

⁹³ <https://www.youtube.com/watch?v=prdnfKQOwqU>

⁹⁴ <http://www.mil.am/1411204607>

⁹⁵ <http://www.pastinfo.am/hy/node/51276>

Ե. Ջենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում

1. Գոռ Բաբկենի Գրիգորյան (Լեյտենանտ)

Տես «Հուլիս-օգոստոս ամիսներին դիվերսիայի հետեւանքով զոհված զինառայողների թվի մասին ամփոփ տեղեկատվություն»-ը:

Զ. Սպանություն

Դիտավորյալ սպանություն

1. Գրիշա Մուրադի Խաչատրյան

ՊՆ տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից ստացված տեղեկության համաձայն՝ 2014 թ-ի հունիսի 20-ին, հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արեւմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել ժամկետային զինառայող, շարքային Գրիշա Մուրադի Խաչատրյանը՝ ծնված 1994 թ: Նա զինառայության էր զորակոչվել 2013թ. ամռանը Սիսիանի զինկոմիսարիատից:⁹⁶

Դեպքի վերաբերյալ ի սկզբանե հնչեցին իրարամերժ վարկածներ, մասնավորապես ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակ Ա. Հովհաննիսյանը դեպքը ներկայացրեց որպես հրադադարի ռեժիմի խախտում:⁹⁷

Իսկ հունիսի 20-ին լրագրողների հարցերին ի պատասխան ՀՀ Պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը հայտարարել է, որ Գրիշա Խաչատրյանը նախնական տվյալներով մահացու վիրավորում ստացել է զենքի օգտագործման կանոնները խախտելու հետեւանքով:⁹⁸

Սակայն արդեն իսկ հունիսի 21-ին armlur.am-ի հետ զրույցում ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, որ Գրիշա Խաչատրյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է

⁹⁶ <http://www.aravot.am/2014/06/20/472913/>

⁹⁷ <http://galatv.am/hy/tvprograms/about-general/rakocy-ardakvel-e-ajic-depi-dax-nor-manramasner-zincarayogh-risha-achatryani-mahvan-gorcov/>

⁹⁸ <http://www.panorama.am/am/law/2014/06/20/soldier-ohanyan/#.U6Q25YRCEMk.facebook>

քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով (սպանությունը՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը), եւ հավելել, որ կատարվում է նախաքննություն:⁹⁹

ՊՆ քննչական ծառայության փոխանցմամբ քրեական գործի նախաքննության ընթացքում հարցաքննվել է դիրքի անձնակազմը, նշանակվել են դատաձգաբանական, դատակենսաբանական, դատաբժշկական, ինչպես նաեւ դատահետքաբանական, դատամատնադրոշմային համալիր փորձաքննություններ:

23.06.2014 թ.-ին դեպքի վայրը չպահպանելու եւ այն խեղաթյուրելու համար ՀՀ քրեական օրենսգրքի 375 հոդվածի 1-ին մասով (հրամանատարի կամ պաշտոնատար անձի կողմից իշխանությունը կամ պաշտոնեական դիրքը չարաշահելը, իշխանագանցությունը կամ պաշտոնեական լիազորությունների սահմանն անցնելը) նախատեսված հանցագործություն կատարելու կասկածանքով ձերբակալվել է նույն գորամասի պայմանագրային զինծառայող, սերժանտ Վարդան Առաքելի Կիրակոսյանը:¹⁰⁰

Իրավապաշտպան Ռուբեն Մարտիրոսյանը, ով ներկա է գտնվել դիահերձմանը, վստահորեն հայտարարել է, որ Գրիշա Խաչատրյանին սպանել են: Նրա խոսքերով՝ զինվորին սպանել են ոչ ավելի, քան 20 սմ հեռավորությունից: Դա կարելի է եզրակացնել հրազենային վնասվածքի շուրջ առաջացած մրի հետքերից: Կրակոցը արձակվել է աջից ձախ գլխի առանցքի հանդեպ հորիզոնական հարթության վրա:¹⁰¹

Գրիշան Սյունիքի մարզի Սառնակունք գյուղից էր: Գյուղապետ Մանուչար Մկրտչյանի խոսքերով՝ նա ընտանիքի փոքրն էր եւ ընտանիքի միակ տղան:

2. Գեւորգ Արտեմի Ավագյան

2014 թ-ի հուլիսի 18-ին՝ ժամը 07:00-ի սահմաններում, ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետերից մեկում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ. ծնված Գեւորգ Արտեմի Ավագյանը¹⁰²:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 1-ին հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ

⁹⁹ <http://armlur.am/187617/>

¹⁰⁰ <http://www.tert.am/am/news/2014/06/23/pnmv/>

¹⁰¹ <http://galatv.am/hy/tvprograms/about-general/rakocy-ardakvel-e-ajic-depi-dax-nor-manramasner-zincarayogh-risha-achatryani-mahvan-gorcov/>

¹⁰² <http://galatv.am/hy/news/ahacu-hrazenayin-viravorum-e-stacel-zincarayogh-org-vagyany/> , <http://nkrmil.am/main/am/newsMore735.html>

կյանքից զրկելը: Քրեական գործի շրջանակներում ձերբակալվել ապա մի քանի օր անց կալանավորվել է Գեուրգ Ավագյանի ծառայակիցը շարքային Արմեն Հրաչյայի Սարգսյանը¹⁰³:

ԳԱԼԱ-ի աղբյուրների տվյալներով Գեուրգ Ավագյանը զինվորական ծառայության զորակոչվել էր Աշտարակի զինկոմիսարիատից: Նա Աշտարակի Ոսկեվազ համայնքից էր: Ապրում էր ծնողների եւ փոքր եղբոր հետ: Արմեն Սարգսյանի եւ Գեուրգ Ավագյանի միջեւ վիճաբանություն է տեղի ունեցել:

Հարազատներին ու համագյուղացիներին հասած տեղեկություններով՝ պատճառն այն է եղել, որ սպանված զինծառայողի ծառայակիցը դիրքերում՝ հերթապահության ժամանակ քնել է, իսկ Գեուրգն արթնացրել է նրան, հետո դիտողություն արել, որ դիրքերում չեն քնում: Ոսկեվազի գյուղապետ Հայկ Հովհաննիսյանի խոսքերով՝ դիտարկման ընթացքում ինքն էլ զինծառայողի հարազատների հետ ներսում է եղել եւ դիակի վրա ծեծի կամ խոշտանգման հետքեր չի նկատել¹⁰⁴:

lin.am-ի տեղեկությունների համաձայն՝ դեպքը տեղի է ունեցել Հաղրութի հենակետում հերթափոխի ժամանակ: Գեուրգ Ավագյանի վրա կրակած զինծառայող Արմեն Սարգսյանը քնած է եղել պահակակետում: Գեուրգը երկու ծառայակիցների հետ մոտեցել է, արթնացրել Արմենին և հարցրել, թե ինչու է քնել հերթապահության ժամանակ: Խոսակցությունը վերաճել է վիճաբանության և հայհոյանքների, ինչից Արմենը բորբոքվել է և մատը չվերցնելով ձգանից՝ ամբողջ պահունակը կրակել է Գեուրգի ուղղությամբ:

Արմենը Սարգսյանը ծնունդով Ալավերդուց է, զինվորական ծառայության էր զորակոչվել դեպքից 6 ամիս առաջ և առաջին անգամ էր դիրքեր բարձրացել, առաջին հերթափոխն էր:

«Առաջին լրատվական»-ի տեղեկություններով, սակայն, Արմենը ծառայության զորակոչվել է առողջական բազմաթիվ խնդիրներով՝ 3-րդ կարգի հարթաթաթություն ունի, որոշակի աստիճանի ճարպակալում, թոքերի խնդիր: Նա մի քանի անգամ հանձնաժողովով է անցել, նշվել է, որ հաստատված է՝ պիտանի չէ շարային ծառայության: Բացի այդ, նրան չէր թույլատրվում նաև հենակետ բարձրացնել: Սակայն ծառայության անցնելուց հետո նա և մասնակցել է շարային ծառայությանը, և, փաստորեն, դիրք է բարձրացել:

¹⁰³ <http://168.am/2014/07/18/388937.html>
<http://shamshyan.com/hy/article/21462/>

¹⁰⁴ <http://galatv.am/hy/news/arkac-zincarayoghi-spanutyanyan-pattwarn-ayn-e-eghel-or-qnic-artnacrel-e-carayakcin-u-ditoghutyun-arel/>

Արմենի հարազատների փաստամամբ, նա նաև հոգեկան որոշ խնդիրներ է ունեցել, ինչի մասին, սակայն բժշկական փաստաթղթերում ամրագրված չի եղել: Նրա հայրը պատրաստվում էր առաջիկա օրերին գալ Երևան՝ զինվորական հանձնաժողովից պարզելու, թե ինչու է իր ծառայության ոչ պիտանի որդին այս օրերին դիրքերում, սակայն փաստորեն չի հասցրել:

Արմենի հարազատները կատարվածի այլ վարկած էին նշում: Նրանք դեպքի մասին հասցրել էին իմանալ, որ վեճը սկսվել է այն բանից հետո, երբ Գևորգն ու մյուս ծառայակիցները Արմենին գտել էին հենակետում նստած, ոչ թե քնած: Նա ասել է, որ իր ոտքերը ցավում են, և չի կարող երկար կանգնել, ինչից էլ վեճը սկսվել է ու թեժացել¹⁰⁵:

Ջենքի հետ վարվելու կանոնների խախտման հետևանքով սպանություն

1. Դերենիկ Արամի Մանուկյան

ԼՂՀ ՊՆ մամուլի ծառայությունը տեղեկատվություն է տարածել այն մասին, որ 2014 թ-ի հունիսի 11-ին ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստան) ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում գլխի շրջանում հրազենային մահացու վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ-ին ծնված Դերենիկ Արամի Մանուկյանը:¹⁰⁶

ՊՆ քննչական ծառայությունից ՄիվիլՆեթին տեղեկացրել են, որ մահվան փաստով հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 373-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ զենքի, ռազմամթերքի, ինչպես նաև ռադիոակտիվ նյութերի, պայթուցիկ կամ շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող այլ սարքերի, առարկաների կամ նյութերի հետ վարվելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Քրեական գործի շրջանակում նախ ձերբակալվել, ապա կալանավորվել է ժամկետային զինծառայող, շարքային Վոլոդյա Մանուկի Բաբիկյանը:¹⁰⁷

¹⁰⁵ <http://www.1in.am/1373340.html>

¹⁰⁶ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore715.html>

¹⁰⁷ <http://civilnet.am/meri-sargsyan-soldier-arrested/>

SHAMSHYAN.com-ի տեղեկություններով՝ դեպքի ժամանակ հենակետում ուժեղ կայծակ է եղել, եւ կրակող զինձառայողը, կայծակը շփոթելով կրակոցների հետ, վախից կրակել է, ինչն էլ ձառայակցի մահվան պատճառ է դարձել:

«Ժողովուրդ»-ի հետ զրույցում, մահացած զինվորի հորաքույրը՝ Թամարա Մանուկյանը, ասել էր, որ իրենք բողոք չունեն, քանի որ Դերենիկի հարազատ եղբայրը՝ Հրաչիկը, որը դեպքի պահին կողքի խրամատում է եղել, ծնողներին վստահեցրել է, որ եղբայրը պատահականության գոհ է դարձել:

Զինձառայողի հարեւանուհու News.am-ի հետ ունեցած զրույցից պարզվել է, որ Դերենիկ մայրը դիմելու է քննչական մարմիններին, որպեսզի որդու մահվան գործով կալանավորված Վոլոդյա Բաբիկյանին չդատեն:

Դերենիկի մորաքույրը 1in.am-ի¹⁰⁸ հետ զրույցում նշել է, որ Դերենիկը ողնաշարի խնդրով եւ -5 տեսողությամբ գորակոչվել էր զինձառայության: Եվ չնայած այդ հանգամանքին նրան ուղարկել են առաջին գիծ՝ ստիպելով բարձրանալ 20 կմ՝ 12 կիլոգրամանոց գնդացիորդ ուսին: Նա նաեւ տեղեկացրել է, որ Դերենիկի եղբորը նույնպես նույն առողջական խնդիրներով գորակոչել են զինվորական ձառայության:

Վերջինս, սակայն, Դերենիկի մահից հետո ազատվել է զինձառայությունից:

2. Վլադիմիր Ալեքսանի Հայրապետյան

ՀՀ ՊՆ տարածած տեղեկությունների համաձայն, 2014 թ-ի օգոստոսի 28-ին, ժամը 18:30-ի սահմաններում, ՀՀ ՊՆ N գորամասի մարտական դիրքերից մեկում գլխի ճակատային շրջանում ստացած հրազենային գնդակային թափանցող մահացու մարմնական վնասվածքով հայտնաբերվել է պարտադիր ժամկետային զինձառայող, շարքային, 1995 թ. ծնված Վլադիմիր Ալեքսանի Հայրապետյանը:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365 հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ձառայություն կրելու կանոնները խախտելը՝ որն առաջացրել է ծանր հետեւանքներ): Կատարվում է նախաքննություն¹⁰⁹:

¹⁰⁸ <http://www.1in.am/1326951.html>

¹⁰⁹ <http://www.mil.am/1409293031>

Հարուցված քրեական գործի շրջանակներում ձերբակալվել է պարտադիր ժամկետային զինձառայող, շարքային Սիմոն Սարգսի Մկրտչյանը¹¹⁰:

Վլադիմիրի հարազատները նրա մահվան մասին լուրը ստացել են մահվանից ժամեր անց: Forrights.am-ը գրում է, որ՝ զանգահարել են բարեկամներին եւ առանց որեւէ նախաբանի հայտնել, որ զինձառայողը ինքնասպանություն է գործել, ապա հավելել են, թե նա այդ քայլին դիմել է ընտանիքի հետ խոսելուց հետո: Նույն երեկոյան զինվորի հայրն ու եղբայրը գնացել էին Մաշտոցի զինկոմիսարիատ, որտեղ նրաց փորձել են համոզել, իբր իրենց որդին ինքնասպան է եղել: Սակայն եղբայրը համոզված էր, որ Վլադիմիրն ինքնասպան լինել չէր կարող. նա տարիներ շարունակ արեւելյան մարտաձեւով է զբաղվել եւ հավասարակշռված, հոգեպես ուժեղ մարդ էր եւ երբեք նման քայլի չէր դիմի:

Փաստորեն, այն բանից հետո, երբ գործամասն ու զինկոմիսարիատը փորձել են ընտանիքին համոզել, որ զինձառայողն ինքնասպան է եղել, առավոտյան ՊՆ-ն տարածել է պաշտոնական հաղորդագրություն, որում նշվում է, որ մահվան փաստով քրեական գործ է հարուցվել է ոչ թե ինքնասպանության հողվածով, այլ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման՝ որն առաջացրել է ծանր հետեւանքներ¹¹¹:

Է. Ինքնասպանություն/ինքնասպանության հասցնել

1. Սամվել Սեյրանի Հարությունյան

2014 թ-ի առաջին ինքնասպանություն որակված մահվան դեպքը զինված ուժերում գրանցվել է սեպտեմբերի 8-ին: Ըստ ՀՀ ՊՆ տարածած պաշտոնական տեղեկատվության՝ սեպտեմբերի 8-ին, ժամը 01:15-ի սահմաններում, ավտոհավաքակայանի շինության ետնամասում, ծնոտի շրջանում մահացու հրազենային մարմնական վիրավորումով հայտնաբերվել էր պահակախմբում որպես ժամապահ ընդգրկված ժամկետային զինձառայող, շարքային 1992 թ. ծնված Սամվել Սեյրանի Հարությունյանը¹¹²:

¹¹⁰ <http://galatv.am/hy/news/invori-spanutyam-gorcov-derbakalvel-e-partadir-jhamketayin-zincarayogh-sharqayin-imon-argsi-krtchyany/>

¹¹¹ http://forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=192

¹¹² <http://www.mil.am/1410155556>

Նա Երևանից էր, գորակոչվել էր 2013թ. հունիսին, Մաշտոցի զինկոմիսարիատից: Ջինձառայողը մահացել է դիլիջանի բժշկական կենտրոն տեղափոխվելիս¹¹³:

Դեպքի առթիվ քրեական գործ է հարուցվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ինքնասպանության հասցնել: Կատարվում է նախաքննություն¹¹⁴: Ձերբակալվել է ժամկետային զինձառայող, շարքային Վարդան Վրեժի Դավթյանը: Նրան մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 359 հոդվածի 1-ին և 358 հոդվածի 1-ին մասերով, 360 հոդվածի 2-րդ մասով՝ զինձառայողների փոխհարաբերությունների կանոնադրային կանոնները խախտելը նրանց միջև ստորադասության հարաբերությունների բացակայության դեպքում, որն արտահայտվել է ծաղրուծանակի ենթարկելով կամ հալածելով կամ ծեծելով կամ այլ բռնի գործողություններ կատարելով, զորամասում կամ զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում պետին ծեծելը կամ նրա նկատմամբ այլ բռնություն գործադրելը կամ դա գործադրելու սպառնալիքը պետի կամ նրա մերձավորի նկատմամբ, եթե դա կապված չէ զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու հետ, ինչպես նաև զինձառայողին վիրավորանք հասցնելը, որը կատարվել է ստորադասի կողմից պետի նկատմամբ զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու կապակցությամբ¹¹⁵:

ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը սեպտեմբերի 11-ին մեկնել է այն զորամաս, որտեղ հայտնաբերվել էր Սամվել Հարությունյանի մարմինը:

Նախարարը ծանոթանալով նախաքննության և ծառայողական քննության մանրամասներին՝ խիստ անթույլատրելի և անհանդուրժելի է համարել զորամասերում որոշ սպաների անգործության պատճառով միջանձնային կանոնադրային հարբերությունների կոպիտ խախտումների փաստը, որոնք բերում են մահվան¹¹⁶: Նա նաև հավաստել է, որ մեղավորները պատժվելու են օրենքի ամբողջ խստությամբ:

ՊՆ-ն, սակայն, զինվորի մահվան լուրը նրա հարազատներին հայտնել է ավելի ուշ, քան դեպքի մասին արդեն տեղեկացած armlur.am-ի թղթակիցը, որը զինվորի հարազատների ավելի շուտ է այցելել¹¹⁷, քան ՊՆ աշխատակիցները:

¹¹³ <http://www.aravot.am/2014/09/08/495302/>

¹¹⁴ <http://news.am/arm/news/227850.html> , <http://armtimes.com/hy/read/53604>

¹¹⁵ <http://armlur.am/231143/>

¹¹⁶ <http://www.mil.am/1410451377>

¹¹⁷ <http://armlur.am/227916/>

Սամվելի ծնողների վիճակը ծայրահեղ ծանր էր: Նրա հոր՝ պաշտոնաթող փոխգնդապետ Սերգեյ Հարությունյանի համար անընդհատ շտապ օգնություն են կանչել: Սամվելն ընտանիքի միակ արու զավակն էր, ուներ մեկ քույր: Ավարտել էր Մանկավարժական համալսարանի Ռեժիսուրայի բաժինը:

Սամվելի հարեւանները վստահ են, որ Սամվելը չէր կարող ինքնասպանություն գործել, քանի որ շատ հավասարակշռված երիտասարդ էր:

«Շատ դաստիարակված, կիրթ, արտակարգ ընտանիքի երեխա էր: Երբեք կռիվների չէր մասնակցում: Ոչ մի անշնորք բառ, անշնորհք շարժում, վատ բան չենք տեսել իրենից:»

Սամվելի ընտանիքի հարևան տիկին Լիզայի խոսքերով, նրանք նախորդ օրը խոսել են երիտասարդի հետ. «Գոնե երեկոյան՝ այդ քայլին գնալուց առաջ, կզանգեր, թեկուզ չասեր, որ ուզում է կյանքին վերջ տալ, բայց մոր ձայնը երեկոյան վերջին անգամ լսելու ցանկություն կունենար: Դա ինքնասպանություն չի կարող լինել», - վստահեցրեց տիկին Լիզան՝ հիշելով, որ Սամվելը մերթընդմերթ բողոքում էր ծառայությունից, ու ասում էր, որ համաճառայակիցների հետ երբեմն կոնֆլիկտ էր ունենում: Սակայն հարևանուհին միաժամանակ կարծիք հայտնեց, որ կոնֆլիկտը նման աստիճանի չէր հասնի, և ամեն ինչ այսպես չէր ավարտվի: «Գիտե՞ք, կարծում եմ՝ դա անզուրկության հետևանք է եղել: Կամ էլ, Աստված չանի, ինչ-որ մեկը գլխին սարքած լինի: Սա նույնպես չենք բացառում», - շարունակելով խոսքն՝ ասել է զոհված զինվորի հարևանուհին¹¹⁸:

¹¹⁸ <http://news.am/arm/news/227850.html>